

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inscrise
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Angenthal & Emmerio Loas-
ner, Heinrich Schalek A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 29.)

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ef-
ficiile poștale din țară și din
afară și la d-ții colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 80. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Aștă abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 161.—Anul LXX.

Brașov, Vineri 20 Iulie (2 August).

1907.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Vineri,
ziarul nu va apărea până Sâmbătă sara.

Comploturi pretutindeni.

Nu voim să vorbim de complotul cel mai nou în contra vieții țării, care, Dumnezeu știe, ce frică și groază trebuie să ducă zi și noapte pe ori unde umblă, că-l va nimeri vre-una dintre numeroasele bombe, ce sunt pregătite pentru el de către conjurați. Nici de alte comploturi ale conjuraților din breasla anarhistă nu vom face amintire. Vom vorbi numai de comploturile mai puțin fioroase ce se urzesc pe după culise în contra ocârmuitorilor „mult dușmăniți“ de azi ai Țării ungurești.

A fost — sau era să fie — un lucru mare, când revoluționarii învățaței ai ex-dictatorului de odinioară au ajuns să fie conzilierii lui Francisc Iosif I. N'a fost însă așa. Lumea s'a convins cu încetul, că revoluționarii în fotoliurile de miniștri pot fi mult mai blânzi și mai puțin periculoși decât s'ar fi crezut. Kossuth cu ai săi s'au dovedit că sunt și ei miniștri, ca toți miniștri, cum au fost și Tisza bătrânul și tânărul, Banffy cu toți ceilalți.

Grozăvenia lor se putea dovedi numai prin mulțimea dușmanilor și prin înfricoșatele comploturi, cari la părere ținteau să-i doboare și să-i îngroape de vii. Tisza Kalmán a declarat o jumătate de țară de vrăjmași de moarte ai lui și ai sistemului lui pentru ca să-și susțină vaza și nimbul înaintea masselor maghiare.

Ce era să se aleagă de Kossuth, care pe deasupra a fost făcut conzilier intim al monarhului, dacă nu li-se spunea alegătorilor săi de la Czegled, că toți dușmanii țării ungurești s'au conjurat în contra lui și a soților săi și că se urzesc comploturi în contra lor, nu numai de trădătorii străini ci chiar și de către trădătorii de același sânge?

Un astfel de complot înfricoșat în contra guvernului coaliției a descoperit organul de frunte al ei „Bd. Hirlap“ zilele acestea. Conjurații sunt

tot cei vechi de pe vremile trabanților: Fejervary și Kristoffi.

A fost descoperit adevărat numita foaie, că aceștia doi uneltesc în contra guvernului Wekerle, că țin conventicule la Ișl, înaintea memoriilor la curte și se folosesc de toate apucăturile spre a îndemna pe monarch să nu sancționeze proiectele de lege ale guvernului, cum sunt cele relative la garanțiile constituției, ear acum, se zice, și proiectul cel cu pricina, care a aprins cearta între Unguri și Croați.

Vedem de aici, pe lângă exagerațiile ce se fac cu intențiune, ca să se umfle mai tare „complotul“, că Kossuth, Apponyi și Andrassy tot se mai tem încă de Fejervary și Kristoffi, pe cari tot după vorbele foilor coaliției, li credeam deja ca și morți și părăsiți de toată lumea maghiară.

Nici vorbă însă de așa ceva. N'a fost Kristoffi niciodată mai voinic și mai întreprinzător ca acum, când i-a venit apa la moară cu înființarea partidului radical maghiar, care are de scop să agite și se lupte pentru votul universal.

Trebuie să fie oameni puternici acești doi șefi de trabanți dacă și numai din faptul, că ei se întalnesc la Ișl și se sfătuiesc unul cu altul se face un așa mare caz. Asta încă n'ar fi nimic dar vezi că ei să sfătuiesc în contra coaliției, pe care vor s'o submineze!

Ca dovadă c'au zăpăcit cu totul pe rege și în chestia garanțiilor constituționale se povescutesc următoarele:

Majestatea Sa să fi vorbit multă vreme cu Wekerle despre garanțiile constituției dar fără să fi putut dobândi nici un rezultat. În urmă a eșit la lumină că Monarhul a predat petiția ce i-a prezentat-o Andrassy unui fost ministru austriac ca s'o studieze. Auziți acolo! Un ministru austriac să judece ce garanții îi trebuie constituției ungurești!

Dacă n'ar fi așa, în ce ar sta complotul cel vestit? Ca mâne conzilierul intim Francisc Kossuth va trebui să încheie vrând nevrând tratatul vamal și comercial cu Austria.

Trebuie deci ca cei dela Czegled să știe că dacă prin acest tratat Kossuth și-a călcat programul, de vină sunt numai comploturile dela Viena și de la Ișl.

E însă și ceva adevăr la mijloc. Kristoffi și Fejervary sunt azi fără îndoială mai periculoși coaliției, decât i-au fost pe vremea când se aflau la cărmă!

Revista politică.

În săptămâna trecută s'a vorbit iarăși mult despre *pactul economic dintre Ungaria și Austria*. S'au continuat tratările pentru încheierea lui, venind br. Beck, ministrul președinte austriac, la Budapesta. După-ace a conferit aici cu Wekerle, au plecat amândoi Vinerea trecută la Ischl, reședința de vară a împăratului, ca să-i raporteze, cât de departe a ajuns înțelegerea lor. Duminică au fost ambii miniștri prezidenți la Ischl. În ziua aceasta a fost primit în audiență numai br. Beck. Audiența a durat mai 2 oare, dar nu se știe nimic despre ce a fost vorba acolo, numai atât că s'a tractat de invoiala cu Ungaria. Se crede că br. Beck a discutat cu Monarhul și chestiunea Băncii și a cvotei, asupra căreia nu s'a stabilit nici o înțelegere. E vorba ca Ungaria să plătească o sumă mai mare ca cvotă pentru cheltuielile comune. Așa cer Austriacii, iar Ungurii până pot nu dau — și bine fac. Dar poate să fie siliți, căci situația e foarte încălțită și nu se știe nici guvernul Wekerle, cu ce se va alege de el de azi pe mâne. Wekerle își dă mari silințe să se împace cu colegul său Beck, bine știind, că treburile nu prea stau așa, ca guvernul coaliției să poată risca de a se rupe cu totul economiceste de Austria deja dela 1 Ianuarie 1908. Nu-i pregătire, nu-i destulă putere, dar nici cu Austriacii nu se mai pot juca așa, de-a măța oarbă. A trecut baba cu colacii, pe când Austriacii erau mulțămiiți ca Ungaria să plătească 30 la sută, iar ei 70.

De după culise, se pretinde, că vestitul primar al Vienei, Dr. Lueger, a lucrat din răsuputeri să tragă pe Croați pe partea Austriei și să-i desbina cu totul de Unguri. Foile coaliției susțin că visul lui ar fi să creeze iarăși o „Austrie mare“ și că pentru scopul acesta găsește mulți colaboratori nu numai în sânul partidului său, ci și din cercurile cele mai înalte și influente. Lueger la rândul lui ride de temerile cele mari ce le au foile ungurești, că el vrea să nimicească Ungaria. Nu i-a fost niciodată în gând aceasta, zise el, dar o monarchie cum este aceasta numai așa va putea să existe și să-și implinească menirea, dacă fiecare popor își va găsi în ea, libertate, scut și apărare. Nu mai merge, ca un popor să vrea, să confişte drepturile celorlalte.

În Croația câștigă tot mai mult teren mișcarea ce s'a pornit, de a boicota mărfurile fabricate în Ungaria. Prin ziare și prin afișe lipite pe zidurile orașelor comercianții și industriașii sunt zilnic provocați să nu mai cumpere mărfuri ungurești, ci să sprijinească industria croată.

În același timp *deputații croați continuă cu dările lor de samă înaintea alegătorilor*. Duminică trecută s'au ținut astfel de adunări în numeroase localități croate. În comuna Vojic cunoscutul deputat Supillo a ținut un nou discurs, în care a zis că atacurile contra Croației vin acum dela nord și acest dușman se chiamă „pangermanism“, iar Ungurii prin politica lor de acum nu-s alta decât o unealtă a ideii pangermane. Supillo a atacat apoi în mod aspru pe secretarul de stat Szterenyi zicând despre el că este duchul rău a lui Kossuth, care are cele mai bune (?) gânduri față de Croați. Supillo e de părere că numai miniștrii Zichy și Andrassy pun bețe în cale la aplanarea conflictului între Ungaria și Croația. De încheiere a zis Supillo, că lupta care o duc acum Croații, este foarte grea, poporul croat să nu-și piardă însă cumpătul și să nu se lase răpit la acte de violență.

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din vremea călugărilor greci.

Nu toată lumea poate să ție la ușă un cal și-o căruță, cu care să se înlesnească la diferite treburi; căci — oricât — un cal îți cere oarecari îngrijiri, pentru ca să te folosești de el, și de cât să nu i-le dai, mai bine să nu-l mai chinuiești...

Ba... se mai poate, că deși ai vrea să-i dai toate îngrijirile, să nu ai cu ce să-l cumperi... și tot rău... cel nevoiaș — tot pe jos — trebuie să plece la drum.

Nu-i vorbă și când ești singur călătorești bine, căci atunci poți respira mai liber aerul curat, îmbalsămat cu miros de flori de câmp. Cântecul ciocârliei, ce se înalță în rugi ferbunți, prin văzduhul încremenit către foalțimile albastre, îți întărește și mai mult în inimă sentimentele de credință și evlavie către Creator.

Călătorind singur poți observa mai bine, mana revărsată de Tatăl ceresă asupra naturii și cât de neclintite sunt legile după cari se conduce Pirea... și numai așa îți poți da samă de grija ce-a avut-o El de ființa omenească, căreia i-a

pus la dispoziția trupului și-a sufletului, tot ce-a creiat.

Dar iar mă 'ntoro și zic: „bine-i și singur; dar când sunt doi plăcerea drumului e și mai mare, căci... mergând unul spune una, altul alta, nici nu bagi de samă când ai ajuns, cine știe unde.“

* * *

Singur și pe jos, mergeam odată pe șoseaua Bărladului, când iată aruncându-mi ochii înainte la eșirea din sat, zăresc — în albul șoselei — un om mergând apostolește, ca și mine.

O iau mai iute la picior, de-l ajunsei. — Bun'ajunsa! moșule dădui omului, ce-și avântă ființa pe lungul șoselei.

— Țămim 'mnitale! îmi respunse moșul, ținându-și — în mine — privirea cercetătoare, plecată din cei doi ochi, ce-i găuriau fața părilită.

— Da încotro ai luat-o așa de dimineată?

— Apoi pân la oraș și de-acolo am să mă duc acasă la Florești, căci eu îs de-acolo; dar... nevoia, n'am nici o palmă de pământ — făcu omul scoțând un oftat adânc — m'a adus, să slujesc prin părțile

acestea, vorba ceia: „nevoia te duce pe unde nu îți i voia“.

— Și cum îți zice d-tale? îl mai întrebai:

— Tot Neculai mă cheamă! îmi răspunse moșul, stergându-și sudoarea cu mânica cămeșii.

Știam numai din geografie și din descrierile unor prieteni câte ceva despre Florești: că-i sat mare și vechi în ținutul nostru — Tutova —; că are o poziție pitorească fiind înconjurat de toate părțile cu păduri seculare și că acolo a fost și o mănăstire mai de mult.

Acum aveam cel mai frumos prilej de a afla mai sigur, cele ce se știu și să păstrează în amintirea sătenilor despre acest sfânt locaș.

Deci, începui a-l lua — mai pe departe la discuit — pe moș Neculai, cu care mă împretinisem dela primele cuvinte.

— Or fi trăind mai bine oamenii pe la dumneavoastră!

— De... făcu moș Neculai... care-o mai apucat câte ceva de pe la părinți, ceva zestre de pe la neveste și au pământ de ajuns, o duc bine. Cei cari au fost mai câte mulți și n'au mai avut nici

de pe unde mai apucă câte o limbă de pământ, o duc greu; vorba ceia: „Cine are bea și mânăncă; cine nu... șede și se uită“. Țăranul nostru, domnișorul, trebuie să aibă pământ de-ajuns ca s'o poată duce bine: pentru ca să aibă cu ce-și ținea casa și cu ce să-și plătească avalele. Dacă are țăranul pământ unde să samene și să Dumnezeu și se fac semănăturile; apoi avem și trăim bine cu toții... și noi și Statu — grai moș Neculai cu glas respicat.

Mă minunai de dreapta observare a lui moș Neculai, care mi-arătă, că am a face cu firea desghetată a Românului.

— Bine!... dar proprietarul nu vă dă pământ de semăntură, cât vă trebuie?

— 'Poi vezi că la noi nu-i nici un proprietar sau posesor; acu-i tot pământul răzășie dat de Cuza sireacu... numai pădurile au rămas a Statului.

— S'acui a fost moșia Floreștilor înainte vreme?

— A mănăstirii, care era pe atunci; și domnișorul Cuza, sfinte să-i fie ciolănele, din mâna călugărilor a luat pământul și l'a dat părinților noștri. Hei!... Domnișorul, oi-că ce mai strășnicie eră

Duminea trecută misiunea română sub conducerea d-lui general Averescu, a fost primită în audiență de Sultan. Ministrul de război al României a predat Sultanului deodată cu însemnele ordinului „Carol I” și o scrisoare autografă a regelui Carol. Misiunea română a fost primită cu toate onorurile în capitala Turciei și cercurile competente declară că primirea excelentă este o probă de bune relații turco-române, de cari vor profita nu numai negocierile actuale privitoare la convențiunea comercială și consulară, dar și celelalte interese politice ale celor două state. În toastul, pe care l'a rostit generalul Averescu la dejunul dat de către ministrul de război al României, a zis că va fi pururea recunoscător M. Sale Sultanului pentru primirea făcută misiunii și a relevat dorința regelui Carol de-a strânge relațiunile de prietenie, cari există între Turcia și România.

Misiunea română, care a vizitat mai multe instituțiuni militare turcești, s'a reintors eri la București.

Am anunțat în numărul trecut că numărul bandelor grecești, cari trec din Grecia în Macedonia săvârșind omoruri și jafuri, s'a sporit de un timp încoace în mod amenințător. În fața acestei situațiuni grave guvernul Turciei a adresat ministrului Turciei la Atena o telegramă energetică cerând suprimarea acestor bande. Telegrama a fost trimisă și ambasadorilor turci din străinătate, ca s'o comunice marilor puteri și să le ceară spriginul. Iată ce se zice între altele în această telegramă:

„Contrar tratatelor și asigurărilor ministrului de externe grec și ale președintelui consiliului de ministrii, numărul bandelor grecești se mărește din zi în zi și a trecut de o sută, dintre cari unele sunt compuse din mai mult de o sută de oameni. Cea mai mare parte din aceste bande sunt sub comanda ofițerilor greci. Miniștrii greci sunt destul de înțelepți pentru a cunoaște unde poate duce această situațiune. Pentru bunele relațiuni dintre cele două state apelăm la înțelepciunea și la prevederea lor; amintim energic respectarea stipulațiunilor pentru ca toți ofițerii greci aparținând bandelor să fie numai de cât revocați și nici un ajutor să nu se dea din partea comitetelor din Atena.

„Dăm ordin să se suprimă toate bandele grecești.”

Moartea patriarhului Brancovici.

În 30 Iulie la amiază a răposat în Carioviț, patriarhul sârbesc George Brancovici. El s'a născut în anul 1830 în Cuplin, ca fiu al unui preot gr. or. A studiat la Alverbasz, Baia și Crișul-mare (filosofia), n'a putut însă să termine studiile, căci a izbucnit revoluția din 48. Atunci a intrat în serviciul comitatului. Trei ani a fost vice-notar al orașului Zenta.

În 1852 Brancovici s'a înscris la facultatea teologică din Carloviț. După ce a fost sfințit de preot a fost activ câțva timp în Zenta și în Zombor, aici ca protopop. Pe atunci el făcea parte din partidul național sârbesc sub Miletici. În congresele naționale bisericesti dela 1861—62 a desfășurat o vie activitate. În 1882 Brancovici s'a călugărit. În Iunie a fost ales arhimandrit și în Iulie al aceluiaș an a fost sfințit ca episcop gr. or, în Timișoara. În congresele naționale el a jucat un mare rol ca conducător al opoziției, în contra patriarhului Angelici. După ce Miletici sdrobot de suferințele ce a îndurat la închisoare, timp de 5 ani, s'a retras dela politică, Brancovici s'a împăcat cu Angelici și ca episcop al Timișoarei a sprijinit pe patriarhul Angelici.

După moartea acestuia, congresul bisericesc sârbesc l'a ales pe Brancovici în anul 1890 arhiepiscop de Carloviț și patriarh al Sârbilor. Majestatea Sa întărind alegerea lui l'a numit totodată consilier intim, iar în 1893 i-a conferit ordinul coroanei de fier cl. I.

Ca patriarh Brancovici a fost un contrar mare al curentului radical în biserică, iar în schimb radicalii îl persecutau cu multă amărăciune.

Partidul radical stăruia ca elementul laic să se poată valida în constituția bisericască, iar Brancovici reprezenta tradițiunile ierarhiei clericale sârbești. În timpul din urmă radicalii sârbi ajunseră să aibă majoritatea în congresul național bisericesc. Radicalii, cari erau în legătură cu coaliția, atacară vehement pe patriarh, învinuindu-l, că și-a însușit pe cale necinstită sume mari din fondurile bisericesti. Congresul național al bisericii sârbești, care a fost întrunit în Febr. a. c. a dat un vot de neîncredere patriarhului și comisia investigatoare a acestui congres a constatat vinovăția lui. Brancovici a declarat congresul de incompetent de a decide asupra lui, iar în contra celor 31 de membri ai comisiunii a intentat proces de defăimare. Pertractarea acestui proces era să se țină la începutul lui August, dar a fost amănată la dorința lui Brancovici. Nu de mult patriarhul și-a serbat jubileul de 25 ani de când a devenit episcop. La patul lui de moarte venise episcopul din Neoplanta cu toată preoțimea patriarhiei, precum și rudele lui. Patriarhul va fi înmormântat cu mare pompă, Vinerea viitoare în Carloviț. Cadavrul a fost îmbalzat.

Știrea, că Brancovici s'a înveninat

nu se adeverește. El a murit de moarte naturală, iar cauza morții sale a fost un foc viu.

Viața la București.

— 17 Iulie v. c.

Când zici la București e tot una, ca și când ai zice în România; adevărat viața politică, socială, artistică etc. a Românilor din Regat.

Și în adevăr, în această Capitală se concentrează activitatea politică dătătoare de măsură și de aici se dirijează cea de afară; aici centrul de cultură, aici centrul frământării de idei și al reformelor pe toate terenele. Aici se întâlnesc în cea mai înverșunată luptă întunericul cu lumina, adevărul cu minciuna, ura cu iubirea și din ciocnirea lor, din frământarea ideilor, pe cari le urmărește și împărtășește țara întreagă, se vor ivi drumuri tot mai sigure spre un viitor mai bun.

Viața la București... sau mai curând lipsa de viață. S'ar putea zice în schimb viața la Sinaia, la Slănic, la Govora, Călimănești, Pucioasa etc.? Nu; mai bine lipsa de viață dela București. Mai mult spune ea decât viața din toate stațiunile balneare din Țară plus Carlsbad, Nisa etc. și e mai folositor să ne ocupăm de lipsa de viață din Capitala României, decât de viața stațiunilor lipsite de viața care ne interesează.

Nu se poate vorbi de viața politică fără Parlament, fără întruniri și consfătuiri și, une-ori, fără alegeri, cum nu se poate înțelege o masă parlamentară sau banchet politic fără șampanie sau în sfârșit — ca să luăm un exemplu din bălciul moșilor — chef fără lăutari. Cu toate acestea sforile mărunțurilor politice se trag și pe căldură, iar ziaristica poartă înainte lupta ideilor și mai mărunte și mai mari, luptă care trebuie să dospească reforme sănătoase p ntru țărâniea silită să se răsvrătească. — Și de bunăseamă acei cu dor de țară dintre fruntașii politici, ori-unde sunt, lucrează la planuri de reforme și proiecte de legi ce vor fi aduse la judecata și debaterăa Adunărilor Legiuitoare pentru toamna aceluși mai agitat an de lupte politice.

După cât se aude și d. Carp, șeful grupărilor conservatoare fusionate, are de gând să propie legi și reforme în Administrație, pe care D-sa o consideră cea dintâi pricină a relelor de cari suferă Țara în general și țărâniea în special, — cel mai de căpetenie și poate singurul punct din programul de reforme ce le crede strict necesare.

...După cum nu se poate vorbi de o activitate politică adevărată, cu atât mai puțin de una științifică, culturală, literară sau artistică în acest sezon mort al căldurilor mari. Toată activitatea s'ar părea că se reduce la munca de atelier, de birou a funcționarilor și negoțului Oltenilor cu gaz, zarzavat, cu puiăgăia, cu chebb... și fasole verde în arșița soarelui și în dogoreala pietrei și tablei de pe acoperișe. Nu vei vedea la orele obișnuite din zi pe școlar cu ghiosdanul la subsioară trecând la școală, nici pe avocat la tribunalul multor pricini, nevoi și câștiguri, nici pe student cu preocupările lui.

Le și ridicose chiar de iznoavă, dar de pe la 60—64 așa un lucru și până pe la 80 au stat vărute numai pe din afară; și atunci s'au reparat bine și p dinăuntru și s'a făcut spital. Se pornise să facă și altă biserică. Adusese chiar și piatra dela Șcheia. Erau niște stânoi cât casa de mari.

Hei!... mi-aduc aminte ca acu, când a adus peatra, o perit o mulțime de Români cu vite cu tot, căci se 'ntâmplase să fie o iarnă ia așa de grea, ca și iasta din anul acesta. Ce-i păsa părintelui Milu!... El avea său la stomac, c'avea cu ce. Iar bietu Român n'avea încotro, că era 'n mâna lui și trebuia să se ducă și 'n peatra sacă, dacă l'ar fi trimis.

Dar Domnitorul Cuza, știu că le-a venit de hac!... Se vede că Dumnezeu i a dat în gând, că ci-că îndată ce-a luat cărmuirea țării în mână, a și început a cercetă prin țară despre traiul Românilor; ba ce-i mai mult că mergea el singur din sat în sat și acolo se 'ncredință singur din gura sătenilor despre nevoile și necazurile, ce le tulbură viața. Și așa vede el cât de bine hălăduese călugării Greci, cari ședeau măciucă prin mănăstiri, pe când

S'a zăvorit ușa Universității, a tuturor școalelor, a sălilor de întruniri, de conferențe, de spectacole etc. În grădini doar lumea, îngăduită de răcoarea serei, se mai distrează la reprezentația pieselor ușoare (și puțin serioase) a trupelor improvizate din diferite categorii de artiști.

Chiar și activitatea curat literară așteaptă toamna reculegerii pentru muncă mai încordată și mai temeinică, iar revistele în parte își răresc apariția sau o suspendă pentru un timp.

Turneul Z. Bârsan.

Din Săliște ni se comunică că reprezentațiunile teatrale aranjate săptămâna trecută de artistul nostru, d-l Z. Bârsan, au avut în toate privințele un splendid succes. La ambele reprezentațiuni a asistat lume multă, care a aplaudat cu însuflețire prestațiunile excelente ale artiștilor noștri.

D-l Bârsanu plecă astăzi din Săliște spre Sân-Georgiu, unde este așteptat cu mare bucurie.

Publicăm în următoarele programul turneului pentru săptămânile viitoare:

Sâmbătă, 3 Aug. st. n., Duminecă, 4 Aug. st. n., Luni, 5 Aug. st. n., în Sân-Georgiu.

Vineri, Sâmbătă, 9 și 10 Aug. st. n. în Hunedoara.

Duminecă, Luni, 11 și 12 Aug. st. n. în Haleg.

Sâmbătă, Duminecă, Luni, 17, 18 și 19 Aug. st. n. în Oravița.

Joi, 22 Aug. st. n. în Bozovicu.

Sâmbătă, Duminecă, 24 și 25 Aug. st. n. în Arad.

Luni, 26 Aug. st. n. în Dobra.

Miercuri, 28 Aug. st. n. în Lipova.

Sâmbătă, Duminecă, Luni, 31 Aug., 1 și 2 Sept. st. n. în Blaj.

Sâmbătă, 7 Sept. st. n. în Sighișoara.

Duminecă, 8 Sept. st. n. în Medias.

Miercuri, 11 Sept. st. n. în Deva.

Sâmbătă, 14 Sept. st. n. în Brad.

Duminecă, Luni, 15 și 16 Sept. st. n. în Abrud.

Sâmbătă, 21 Sept. st. n. în Bistrița.

Reprezentația dela Brad se va da în folosul gimnaziului.

Dela Bistrița d-l Bârsan va pleca la Sibiu și apoi la Brașov și mai târziu în Bucovina.

STIRILE ZILEI.

— 19 Iulie v.

Goana după treicolorul românesc a ajuns ocupațiunea de căpetenie a gendarmilor. Nu trece săptămână în care să nu se întample, ca în cutare sau cutare comună românească că e un gendarm să rupă din pletele sau brânele fetelor noastre câte o pantlică treicoloră. Zilele trecute gendarmii din Pecica română (comitatul Aradului), au zărit în șatra unui biet s'ovac câteva brâne, cari din întâmplare erau cuse în colorile românești. Cât ai bate în palmi brânele au fost confiscate, ear bietu slovac dus la poliție, ca să dea samă despre crima grozavă ce a săvârșit-o.

Azi ne vine din Băsești știrea despre o altă ispravă. La serbările culturale ce se vor ține acolo în 4 August se va juca Călușerul și Bătuta. Solgăbirul cer-

la mănăstire!... Ce bine o hălăduiau călugării! Nici în pânțele mamelor lor n'a dus'o așa bine cum o duceau la mănăstire!... Ce vrei să zici matală? Când moșile mănăstirii țineau în câte 3—4 ținuturi: Laza, Brodocu și încolo înspre Eși și Galați, se întindeau tot moșii de-a lor... de-a călugărilor. D'apoi ce mai de oirezi de boi, de vaci, herghelii de cai și turme de oi n'aveau pe moșii; 70 până la 100 de tănjele de pluguri numai ale lor, puneau la brază. Știi cum curgeau galbini la ei? Cum curge făina la moară; doar eră avere acolo nu glumă, că erau tot moșii mari închinat de boeri la Sfânta Augura, unde a fi aceia.

Halal inimă de Român, ce-a avut Cuza, c'a luat din mâna călugărilor greci atâtea bunătăți, de cari se folosiau numai ei... că nu prindeai picior de Român prin mănăstire... numai și numai Greci, pe cari i aducea părintele Milu. Aista eră starițul călugărilor, prin mâna căruia trecea tot bînetul, ce curgea la dracu 'n praznic... la Grechia.

Rari oameni putea să-l vadă pe părintele Milu, căci stătea închis, ca un puscic.

Teară! să-i poți vedea fața vre-odată, căci el când avea de vorbit cu vr'uu!

de-al de noi, apoi vorbea de după o fereștiuică, numai cât un pumn. Iar cine ar fi voit totuși să-l vadă trebuia să facă 10 prăjini de prașă și 10 de secere. Ce crezi d-ta? Eră scump cu totul la vedere părintele Milu. Și când te gândești, că tot traiul lor cel bun, eră pe spatele noastre, al Românilor!...

Și mai avea și-un căre de vichil — unul Ioachim — un Grec blestemat, care ar fi luat 12 piei de pe Român, dacă s'ar fi putut. Acela eră mâna dreaptă a părintelui Milu. El făcea și desfăcea totul. De pe urma aceluia, a rămas unuia în sat la noi — cum fi Vasile Vornicu — locuri bune, căci după ce a roghit la mănăstire — că pe atunci eră dă... băeton — a roghit și la Ioachim și „vorba dulce mult aduce” cucoane Ioachim eu îmi fac casa aici. Cuconu Ioachim de colo făi-o, băete, că n'o făcea pe locul lui; și când a venit zeceima a rămas bun stăpân acolo unde îi dăduse locul vichilului.

Și după ce ne mai răcorirăm cu apa unui izvor ce țășnea dintr'un dâmb, în care era înfipt un șipot, moș Neculai urmă cu povestirea mai departe.

— Si ce mai palaturi își croise părintele Milu!...

bietii Românii săracii... erau priviți mai rău ca streinii... ajunseră vorba cea: „slugă la dărvală”. Și cum își spui, numai ce vine într'o zi și prin Florești, căci știa el de Grecii dela mănăstire. Potrivește el așa când ziua se 'ngână cu noaptea și ca să nu-l cunoască nimenea, vine schimbă de haine... ia așa cu'n suman acolo pe el și c'o căciulă în cap; căci știa să poarte și haina domnească, dar nu-i eră urâtă nici cea țărânească.

Se duce la poarta mănăstirii și: cioc! cioc! în poartă. Atunci numai ce iese portarul... unul Săvucu.

— Bună vremea! îi dădu Vodă, care semăna cu un țaran drumeț.

Nu mi-ți primi în astă noapte să mă hodinesc la d.-v. în mănăstire? Că iote-te m'a apucat noaptea și n'am unde trage.

— 'Poi dă!... răspunde Săvucu, să mă duc să întreb pe părintele Milu, că nu prea găzdueste la mănăstire mai pe nimenea... decât cine știe... ce oaspeți boeri să vie sau niscaiva musafiri de prin Grechia.

— Fii bun mă rog, mai zise Vodă, și spune-i că sunt un om nevoieș și nu cunosc pe nimeni pe aici și să mă primească numai până mâne dimineață.

cului, aflând despre aceasta, a pus în vedere aranjierilor, că va confiscă toate tricoloarele de pe hainele flăcăilor, cari vor juca aceste două jocuri naționale.

Reuniunea meseriașilor din Săliște în-vită la *festivitatea jubilară* din prilejul împlinirii a 35 ani de existență. Festivitatea se va ține **Duminecă** în 4 August 1907 stilul nou după următorul program: I. La 7 oare a. m. participarea la serviciul divin în biserică cea mare, la sfințirea steagului și la parastasul, ce se va celebra întru amintirea membrilor răposați. II. La 10 oare matineu în sala festivă a școlii: 1) »Cu noi este Dumnezeu«, de Anastasescu, executată de reuniunea de cântări. 2) Vorbire ocazională rostită de presidentul reuniunii Dr. N. Comșa. 4) Predarea steagului. 4) »Pe-al nostru steag«, cor cu acompaniament de orchestră executată de reuniunea de cântări. III. La 12 oare banquet. IV. La 2 oare petrecere cu joc la »Neteduc«, la caz de timp nefavorabil în »Pavilionul elvețian«.

În atențiunea preoților, învățătorilor și fruntașilor români. Ni-se scrie: Ven. Conzistor din Gherla prin circularul de sub nr. 533-907, face cunoscut clerului din întreaga dieceză, că un speculant evreu din Gherla, anume: Kohn Elek vinde icoane și vesminte bisericesti, cu recomandatie falsă — făcând de o persoană necunoscută până acum — zicând că acelea sunt dela societatea S. Iosif din Nicula, ba că hainele și icoanele sunt sfințite de călugării din Nicula, ba că s'a urnit (dărâmat) turul mănăstirii și trebuie să-l zidească din nou și câte alte minciuni inventează pentru de a-și valoriza marfa. Pentru de a feri pe credincioșii noștri de astfel de seduceri, le atrag atențiunea, că: 1) La mănăstirea din Nicula nu sunt călugări. 2) Mănăstirea e în stare foarte bună și nici când n'a purtat și nu poartă negoț cu nici un fel de marfă. Deci toți aceia, cari sub firma mănăstirii, ori societăților religioase din Nicula aduc în com. rciu și vând revizite bisericesti, — sunt niște șarlatani, înșelători mincinoși și speculanți ordinar, pentru ce trebuie arătați autorităților spre a-i pedepsi. C.

Spulberarea unei acuzări aduse Românilor de presa ungurească. Cu prilejul atentatului comis de curând asupra podului de cale ferată de lângă Brăncăca o parte din presa ungurească a acuzat pe români ca autori ai acestui atentat. Ancheta a stabilit însă adevărul. O telegramă din Hunedoara anunță, că jandarmii au arestat pe doi lucrători unuri Peter Nedelcovici și Peter Revesz și pe italianul Ludovic Vandelli. Interogați fiind de către căpitanul de jandarmi, ei au mărturisit în cele din urmă că fiind fără de lucru au comis atentatul în speranța de a-și procura lucru prin stricarea podului. Dinamita și-au procurato de la niște lucrători din minele de piatră.

Urmările răscălei din România. Zilele trecute conziliul de războiu din București a osândit pe 58 soldați români la muncă silnică pe viață și la degradare, pentru-că nu s'au supus comănde ofițerilor și s'au făcut vinovați la omorul locotenentului Nițulescu, ucis cu ocaziunea reprimării răscălei din comuna Stănești. Din București se anunță acum, că în curând se va face pe platoul Cotroceni degradarea acestor soldați condamnați de conziliul de războiu al corpului II de armată. La această tristă ceremonie va asista întreaga garnizoană din București,

și Cuza se așază pe lavița portarului, ce stă rezimată de z dul turnului, în care eră înșiptă poarta.

Nu trecu vreme, cât ai face o țigară și numai ce vini Săvucu cu răspunsul.

— O spus părintele, că să te duci, la han în sat, c'acolo este loc pentru drumeți.

— Așa o zis? Bine... atunci m'oi duce acolo și Vodă și plecă.

Călugării aveau han în sat. O co-geamite hardaghie, c'o multime de odăi. Și toți drumeții ce-ar fi trecut pe la mănăstire și-ar fi cerut găzduire, erau trimiși la han s'aici trebuiau să cheltuiască ce bruma aveau în fundul pungii: pe dormit și pe mâncare. Iar hangiu tot alșverșul îl ducea călugărilor. De pe ori și ce lucru

care va forma un careu mare în jurul celor condamnați. După cetirea sentinței conziliului de războiu un delegat al ministrului de războiu va ține o cuvântare despre îndatoririle militarilor către patrie și superiorii lor. După ruperea însemnelor militare li-se va lua de cap celor condamnați chipurile soldățești, dându-li-se în schimb bereta de ocaș...

Pentru masa studenților români din Brașov a contribuit d-l Aurel Oancea, preot ales în comuna Rotbay, din incidentul logodnei sale cu d-șoara **Cojocariu**, fiica părintelui Cojocariu din Tel, în loc de anunțări speciale suma de 4 cor.

Primească marinosul donator cele mai călduroase mulțămite. — *Direcțiunea gimn. gr. or. român.*

Cununil. D-l **Emanoil Diaconescu**, Pucioasa (România) și d-șoara **Paraschiva Ciupală Turcheș** (Săcele) își vor serba cununia lor religioasă **Duminecă** în 22 Iulie st. v. a. c. în biserică parochială din Diaconesti-Pucioasa.

— D-l **Dumitru D. Drăghiciu** și d-ra **Maria R. Râșnovanu** își vor serba cununia bisericăscă **Duminecă** în 22 Iulie st. v. a. c. în biserică gr. or. rom. a sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

— D-l **Christian Reimer** și d-șoara **Maria G. Bârsan** își vor serba cununia religioasă **Duminecă** în 22 Iulie st. v. a. c. în biserică sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Necrolog. În Holbav a încetat din viață în 18/31 Iulie a. c. **Ioan Turbure**, preot gr. or. român în etate de 69 ani, în al 46-lea an al fericitei sale căsătorii și al 34-lea an de preoție. În mormântarea va avea loc **Vineri** în 2 August n. în cimitirul bisericeii gr. or. române din Holbav.

Odihnească în pace!

Institutul »Pavellan« de fete din Beiuș. În internatul de fete să primesc: eleve de I—IV clasă civilă, care vor cerceta școala civilă publică a internatului; și eleve pentru I—IV cl. elementară, care vor cerceta școala elementară de stat din loc. Petițiunile pentru primire sunt de a se adresa la Preaveneratul Ordinariat diecezan gr. cat. din Oradea-mare sau la Direcțiunea Internatului de fete în Beiuș. Petițiunile au de a se instrui: 1. Cu carte de botez. 2. Testimoniu școlar. 3. Atestat medical. 4. Atestat de revaccinare. Tacsă anuală e 200 coroane. Pentru suma această primesc elevele proviziune întreagă: locuința, vîpt, încălzit, luminat, spălat; educațiune morală; instrucțiune specială în studiu, declamare, cânt, diferite dexterități, lucru de mână, economia casnică și în scrisul cu mașina de scris. În fie-care zi în anumite oare au conversații și instrucții în limba română, maghiară și germană; la dorința expresă, și din limba franceză. Primește uniformă: o haină; 2 șurte în formă de haină; o pălărie de iarnă și una de vară; o manta de iarnă.

Didactrul anual: Pentru școalele elementare 6 cor. Pentru școala civilă a internatului se solvesc taxele: Didactrul anual 12 cor. Taxa de înscriere 4 cor., Pentru fondul de pensiuine 30 fil. Pentru testimoniu 2 cor. Pentru programă 1 cor. Pentru folosirea hainelor de gimn. 2 cor. Pentru instrucțiunea și folosirea pianului sau cimbalului, — câte 1½ oare la săptămână instrucțiune și în fie-care zi ½ oară exercițiu — se plătește 65 cor. pe an, pentru limba franceză 20 cor. pe an. Toate aceste în 2 rate egale: la începutul și la mijlocul anului școlastic.

— cât de mic — căutaș se scoată parale. Iăcomie, ce vrea!...

De unde și până unde se svonește că Domnitorul Cuza o fost cela, ce-a cerut găzduire la mănăstire... c'asa eră regula mănăstirilor să primească și să găzduiască pe drumeți.

Apoi atunci să vezi, ce eră pe capul călugărilor!... Venise sunet la noi în sat că se sbat ca calu de muscă. Se frământau ca șerpele pe cărbuni, neștiind ce să facă ca să înbuneze pe Vodă.

Dar n'o fost chip, că acesta eră om tare de inger și nu-l puteau întoarce din hotărârile lui, cu una cu două.

Și Vodă, chiar în ceasul acela a și făcut hârțuile pentru luarea moșiilor din mâna Venetiilor pe socoteala Statului.

Iar călugării au plecat la Sfânta Au-

Taxele pentru limba latină și violină sunt moderate.

Înscrierile în școală vor fi în 2, 3 și 4 Septembrie 1907.

Beiuș, la 27 Iulie 1907.

Direcțiunea.

Boala de gură și de unghii la vite. Căpitanatul orașului Brașov aduce la cunoștință următoarele: Se aduce la cunoștință publică, că pe teritoriul orașului nostru s'a ivit și a erupt în formă epidemică boala de gură și de unghii la vitele cornute, de aceea se ordonează opreliște generală. Mai departe, în sensul §-lui 219 din ordinațiunea pentru executarea art. de lege VII. dio 1888, să mai dispun și următoarele: a) Toate animalele comunei orășănești trebuie ferite de a se atinge unul de altul; b) ori-ce mânătură de vite este oprită; c) oărtura de ori-ce soiu de nutreț și de gunoiu este oprită; d) toate vitele — excepționând caii — sunt a se ține în grajd, cât numai este posibil; e) liberarea pașapoartelor de vite — cu excepția celor pentru cai — se sistează și tot de odată se provoacă cetățenii a preda spre păstrare la acest oficiu în termen de 24 de oare toate pașapoartele de vite câte se afla în posesiunea lor; f) măcelarii și comerșanții de vite sunt opriti de a intra în grajduri; g) drumurile cari duc la oraș sunt străjuite de paznici, cari au instrucțiune de a nu permite, ca vitele — excepționând caii — să ajungă pe hotarul orașului, ci să le îndrepte pe drumuri, cari încungieră teritoriul orășănesc; h) laptele provenitoriu dela vite bolnave de boala de gură și de unghii, nu e permis nici a se aduce în comunicațiune nici a se folosi. Neobservarea dispozițiunilor din această publicațiune, se pedepsește în sensul dispozițiunilor art. de lege VII. din 1888, cu cea mai mare asprime.

O ceată de studenți loviți de trăniet. O dramă extraordinară s'a produs zilele acestea pe Alpii italieni, lângă Intra. Un grup de studenți plecați să facă o excursiune pe Alpi, au fost surprinși pe drum de o furtună violentă, însoțită de fulgere. Trăsnetul căzând asupra grupului a carbonizat pe doi studenți și a rănit pe alți cinci zeci.

Recunoștința milionarului. Acum cincizeci de ani, un tânăr William Barbour veni în Statele Unite, sărac ca Job. Tot dând târcoale în împrejurimile orașului New-Jersey, el se așază într'o zi pe un bloc de granit ca să ronțae o bucată de pâine uscată. Ajuns milionar, Barbour a cumpărat acel bloc de granit pentru suma de 10.000 dolari și l'a transportat la New-Jersey, hotărând ca el să-i acopere mormântul la moartea sa.

O meserie rentabilă. Din Londra se scrie, că celebrul tenor italian Carusso a primit 16 mii lei de la un lord, la serata căruia a cântat două române. Carusso a sfârșit o serie de reprezentații la »Covent Garden« și ca să continue pretinde 12.500 lei pentru fie-care sară. E probabil că i-se va da.

Iată o meserie bunicică și binișor răsplătită!

—

gura numai cu bătu 'n mână, căci bani ce-o fi mai fost, i-a luat Părintele Milu.

Și după aceia trei ani de zile a ținut mezat... bătându-se la dărăbană avuțiile mănăstirii. Și-au venit lume de prin toate ținuturile de au cumpărat vite: cai, boi, vaci, oi; apoi pluguri, harabale și multe lucruri și odoară scumpe căci... ce nu eră acolo!... Trei ani în capăt s'au cărat averile pe la Bolgrad, Cahul, Sornil, Galați!... Iaca pe aici pe susăua asta au trecut tabere de cară, căci pe atunci nu eră șisă trinu. Se zice o'a mai venit odată părintele Milu pe la mănăstire, în puterea nopții de-o mai luat niște lucruri de preț, pe cari le ascunsese și când se întorcea înapoi, s'a întâlnit cu apă cu coraghia, ce venea încărcată cu marmoră pentru biserica și a întors'o înapoi.

La plecarea la manevre a soldaților români din Brașov.

Cuvântare ținută ostașilor înainte de plecarea lor la manevre **Duminecă** în 8/21 Iulie a. c. în biserică sf. Adormiri, din Brașov. Cetate de cătră preotul militar Nicolau Fizeșianu.

Ostași creștini!

Iubiților mei fii sufletești!

Numai vre-o câteva zile încă, și voi, cu toții veți pleca din garnizoană la exercițiile cele mari, adică la manevre.

Aceste manevre împreunate de multe ori cu marșuri grele și obositoare, făcute zile de-arând în arșița soarelui, ori în bătaia de vânt și de ploi, au de scop dedarea voastră cu toate greutățile vieții militare, ca astfel să nu vă fie cu nepuțință a suporta greutățile, nevoile și neajunsurile cu mult mai mari, în vremea de războiu, de care ostașul în urma chemării sale dator este a se pregăti necontenit, ca să fie ceea-ce trebuie să fie și ceea-ce cu drept cuvânt se așteaptă dela dănsul, adică: *scut sigur al patriei și stălp puternic al tronului.*

Însă cu toate greutățile, cu cari sunt împreunate manevrele, eu așa gândesc, că voi toți le așteptați cu nerăbdare, mai cu seamă cei din anul întâiu, dar cu deosebire cei din anul al treilea.

Cei din anul întâiu, pentru-că după manevre să nu mai treceți în ochii celorlalți tovarăși de arme de »recruți neghiobi«; ear

cei din anul al treilea, pentru-că după manevrele acestea, cari pentru voi sunt cele din urmă, isprăvind cu cătănia, veți merge acasă la vatra părintească, unde abia așteptați ca să ajungeți și unde de bună seamă veți fi primiți cu bucurie, cu dragoste adevărată și cu brațe deschise de cătră ai voștri, cari întocmai ca voi, numără tot mereu zilele, ce au se mai treacă până la întâlnirea mult dorită.

Ca să nu las nepomeniți nici pe ostașii din anul al doilea, apoi dau cu socoteala, că nici voi nu așteptați manevrele cu mai puțină nerăbdare, decât tovarășii voștri din anul întâiu și al treilea, pentru că odată trecute și exercițiile acestea, să fiți și să rămâneți apoi voi »ai bătrâni« și a voastră să fie cinstea și vaza mai mare înaintea camarazilor voștri mai tineri.

De aceea sunt convins, că atunci, când va sosi ziua plecării voastre la manevre, ziua așteptată cu nerăbdare și de unii și de alții, voi cu toții veți porni veseli și cu voia bună la drum și veți căuta să vă împliniți cu scumpătate datorințele, ce vă așteaptă pe câmpul de manevre.

De drum vreau și eu se vă dau niște merinde, dar nu de aceea, pe care voi le puneți în »proțac« (traiță) ca să vă alinați foamea trupului când flămânziți, ci merinde pentru hrana sufletului vostru, căci însași sf. Scriptura zice: »Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul ce ese din gura lui Dumnezeu«. (Mat. c. IV, v. 4). Vreau adică să vă dau niște învățături, niște sfaturi și povețe binevoitoare, pe cari aș dori din toată inima, ca bine să vi-le însemnați și apoi să le și urmați, având eu cu acestea de scop numai și numai binele și folosul vostru.

Deci fiți cu ascultare, cu băgare de seamă și luați aminte cele auzite!

Și iaca așa s'o sfârșit cu mănăstirea Floreștilor.

Acu să vezi, ce șpital frumos s'a făcut acolo deși găsesc sănătatea o multime de lume săracă de-a noastră.

* * *

Și iaca așa din una în alta, când soarele se ridicase în prânz, fără să băgăm de samă, ne trezirăm la roataca orașului.

Ne luarăm ziua bună, iar eu îi mulțămii, lui moș Neculai că m'a făcut să trăiesc câțva timp în farmecul amintirilor din bătrâni.

Th. Popovici — Grivița.

Cei mai numeroși profesori și medicii îl prescriu zilnic

Sirolin

contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vâ ferii de imitație, de aceea se se céră: *Pachetarea originală „Roche“*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche“

Se capătă cu prescriere medicală în farmacii, **Sticla 4 cor.**

delațurază: tusa, flegma asudoră de noapte.

I.

In ziua intaia de marș, privirile voastre se vor opri pe locuri mai cunoscute, pe unde ați mai umblat și pe unde ați mai trecut când ați făcut exerciții mai mari, seau „bung”-uri, cum le ziceți voi.

Mai târziu însă se vor strecura pe dinaintea voastră ținuturi cu sate și orașe tot mai puțin cunoscute sau necunoscute de fel; perândase-vor plaiuri de munți cu codri umbroși, cu poieni verzi și cu livezi recortite de izvoare, încât ochii voștri abia se vor putea sătura, văzând cum se schimbă dealurile cu văile, văile cu câmpiile și toate acestea în strălucita lor podoabă de vară.

Iată, ce plăcere, ce desfătare vă așteaptă și cât de mult va ușora aceasta mersul vostru!

Priviți însă frumseța locurilor și mândrele podoabe ale naturii nu numai cu ochii trupului, ci totodată și cu ochii sufletului vostru. Privindu-le astfel, ne-smintit vă veți aduce aminte și de acela, care întru adâncea sa înțelepciune necuprinsă de mintea noastră, toate le-a zidit și toate le-a întocmit așa, ca omul, fiindă oea mai aleasă dintre toate făpturile din lume, să se simtă îndestulat, mulțumit și fericit pe acest pământ; vă veți aduce adecă aminte de Dumnezeu și de cumva inimile voastre nu vor fi de peatră, veți recunoaște negreșit și datorința, ce o avem noi toții cătră dânsul, datorința de a-l lăuda și de a-l preamări pentru toate câte le-a făcut pentru noi, datorința de a mulțumi necontentin Tatălui ceres pentru nemărginita sa bunătate părintească și pentru darurile sale cele bogate, pe cari le-a revărsat din cornul îmbelșugării sale și pe cari zilnic le revărsă încă asupra noastră.

Câte gânduri nu resar în inimile noastre, când ne aflăm vara afară pe câmp, sub cerul cel blând al lui Dumnezeu!

Fănațele cosite și holdele secerate ne aduc aminte de cuvintele prorocului Isaia: „*Tot trupul earbă și toată mărirea omului ca floarea câmpului; uscatu-s'a earbă și floarea a căzut, căci vântul Domnului a suflat peste ea*.” (Isaia c. 40, v. 6—7) ce va să zică, că aci, pe pământ toate sunt trecătoare, toate sunt deșertăciuni și că viața noastră încă este numai umbră și vis. Astfel și fără voia noastră trebuie să ne gândim la moarte, dar totodată și la viața de veci, ce ne așteaptă dincolo de mormânt.

Și e bine, ca și ostașul, de și numai în floarea vieții sale, să se gândească cât mai adese-ori la aceasta, căci atunci și va trage mai bine de seamă, că ce să facă și ce să nu facă, pentru ca plăcut să fie înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor și pentru ca fericit să fie aci și în cealaltă lume.

Înaintând în marșul vostru, veți zări ici-colea prin vale, ori pe vre-o coastă de deal și câte-o grădină de pomi încărcată cu roade frumoase de tot felul, ce parcă ne îndeamnă să grăim cu prorocul David și să zicem: „*Lăudați numele Domnului, că e bun Domnul și în veac e îndurarea lui!*” (Ps. 136. v. 1.) mulțumind astfel lui Dumnezeu pentru binecuvântările sale, cari ne înveselesc ochiul ear' inima ne-o umple de bucurie.

Dar frumseța locurilor, mândrele podoabe ale naturii și bogăția darurilor lui Dumnezeu, pe lângă cari trece ostașul în marșul său, nu fac totdeauna plăcere inimii sale, mai cu seamă când în învăluie nori groși, de praf, cari îi întunecă vederea și îi înneacă resuflarea și când pe lângă această plagă l' mai arde încă ziua întreagă și soarele, de stai pe aci să se topească de ferbințeală și de năduf. Asemenea fi va scădea voia și plăcerea, când zi de zi dela Dzeu l' va bate ploaia și l' va muia până la os.

Dar deodată auzi numai, că dintre rândurile militarilor resună cântarea a câte unui voinic mai tare de înger și mai nepăsător, poate chiar a unui tovarăș de arme din anul al treilea, care se bucură, că nu peste multă vreme va merge acasă, cântând cântecul vesel al ostașului:

„*Fie zi cu soare sau cerul noros,
Fie ploisioară, noi mergem voioși!*”

și amăreala de mai înainte se preface curând ca prin farmec în veselie și voe bună, căci cu el împreună încep să cânte și ceilalți camarazi și apoi uitat e tot greul vieții cătănești, pentru-că omul tiner netrecut încă prin școala năcazului, ușor uită răul și paostea, având nădejde tare, că după rău va mai da Dumnezeu și bine.

Astfel mai cântând, mai glumind și povestind, ajungeți în sfârșit satul ori orașul, unde vă așteaptă odihna după încordările de peste zi, ca să mai prindeți putere și să vă întăriți pentru ziua de mâine. Se va întâmpla poate mai adese-ori, că după mai multe zile de marș să căpătați „Rast” (odihna) câte o zi ori două în satul ori orașul cutare, unde veți fi încortelați sau sălășluiți. Acolo apoi căutați să vă purtați cu toată cinstea și omenia arătând și dovedind, că sunteți ostași de dați la ordine și disciplină, adecă la bună-rânduială în toată privința. Să nu se auză nici o plângere asupra voastră din partea sătenilor sau a orașenilor, la cari veți fi găzduiți; să nu se auză că v'ați purtat necuviincios față de cei din casă, ori că ați făcut vre-o pagubă sau stricăciune în curtea ori în grădina stăpânului cutare, căci aceasta ar fi o mare rușine pentru voi, ca ostași creștini, cari purtați haina împăratului, și înaintea cărora sfântă trebuie să fie cinstea și averea altuia.

De aceea aștept dela voi, ca să vă purtați în tot locul și față de toți oamenii așa, ca lăudați să fiți și nume bun să rămână în urma voastră pretutindenea pe unde veți umbla

De asemenea căutați să vă purtați bine și pe câmpul de manevre, împlinindu-vă datorințele militare cu sumpătate, ca astfel să fie deplin îndestulți și mulțumiți cu voi propuși și mai marii voștri, cari și dau toată silița de a face din voi ostași adevărați, ostași de nădejde, la cari împăratul și Regele nostru, D-l nostru cel mai nalt de răboiu, să poată privi liniștit și cu încredere deplină la vreme de nevoe, în ceasul primejdiei, când patria va avea lipsă de brațele voastre vâjnoase.

Înaintații voștri au fost totdeauna ostași bravi, ostași vrednici, chiar și pe câmpul de bătălie, dar încă pe câmpul de manevre. De aceea vreau să cred, că și voi la rândul vostru încă nu veți rămânea

mai pe jos, știind, că împlinirea conștiințioasă a datorințelor voastre o cere și onoarea militară dela voi.

II.

Sfaturi pentru ostașii, cari devin concediați pe durată după manevre.

Drept rămas bun mai am încă niște cuvinte cătră voi, cei din anul al treilea, cari după manevre vă reîntoarceți de-a dreptul acasă la vatra părintească.

a) Observarea poruncilor dumnezeiești.

Înainte de toate vă sfătuesc iubitorilor mei, ca și în starea civilă să fiți și să rămâneți creștini buni și cu frica lui Dumnezeu, a oăru porunci să le aveți totdeauna înaintea ochilor voștri. Câtă vreme veți împlini voia cea sfântă a lui Dumnezeu și veți păzi poruncile sale, veți avea pace cu voi înșive și cu toți oamenii, veți avea o conștiință liniștită, fără de care nici măcar o clipă nu ne putem simți fericiți. Mai bine să îndurați ori-ce lipsă, ori-ce neajuns, ori-ce lovitură de soarte, ori-ce nenorocire decât să călcați „Reglement”-ul cel sfânt al lui Dumnezeu cuprins în cele 10 porunci.

b) Cercetarea bisericeii.

Dar pentru ca să fiți și să rămâneți creștini buni și cu frica lui Dumnezeu și pentru ca să umblați pururea pe cărările Domnului, datori sunteți a cerceta sf. biserică regulat, adecă în toată Dumineca și serbătoarea, după cum rânduesc ea aceasta prin o poruncă anumită, ceea-ce acasă vă este mai lesne de împlinit decât la cătănie.

Dar' nu numai din datorință, ci de voe bună și din dragoste curată să umblați la biserică, căci ea nu este numai loc de rugăciune, ci totodată și un loc de învățătură, pentru că în biserică se vestesc și se propoveduesc adevărurile vecinice și mântuitoare, după cari avem să ne întocmim viața și toate faptele noastre, dacă vrem să fim fericiți în aceasta și în cealaltă lume.

Biserica e maica noastră cea bună și îngrijită de mântuirea noastră, ocrotindu-ne și povățuindu-ne cu iubire adevărată dela leagăn până la mormânt; ea e unicul loc de mângăere pentru sufletul copleșit de dureri, unicul loc pentru alinarea suferințelor noastre în „*ziua năcazului*”.

Biserica ne-a păstrat în decursul veacurilor îndelungate bunurile și comorile noastre cele mai scumpe din lume, ne-a păstrat adecă *legea și limba*, pe cari datori suntem ca creștini și ca Români să le lăsăm drept scumpă moștenire și la urmașii noștri.

De aceea iubitorilor mei să țineți sus și tare la biserică noastră națională, la al cărei sfânt altar s'au închinat părinții, moșii și strămoșii noștri, să țineți neclintit la credința și legea străbună, pe cum au ținut un Constantin Brancoveanu, vodul de odinioară al țării românești, care mai bucuroș și-a lăsat viața, mai bucuroș s'a jertfit cu toți pruncii săi dinpreună, decât să-și lase și să-și părăsească credința și legeasa.

c) Jertfă pentru școala conf. română.

De asemenea vă sfătuesc, să țineți cu aceeași tărie și la fiica bisericeii, adecă

la școala noastră confesională, care tocmai în timpul de față trece prin cele mai grele cercări.

Să nu vă spăriați de nici o jertfă, ce va trebui să aduceți pentru susținerea școlii conf. române, în care toate învățăturile se predau în graiul dulce al maicei noastre și care are de scop a crește din fragedele odrazole ale poporului nostru fii credincioși bisericeii și neamului și cetățeni folositori patriei.

Folosul învățăturii, așa cred, că nu e de lipsă să vi-l arăt mai de aproape, căci fie-care din voi vede și știe, că fără carte, fără învățătură, astăzi nu mai merge, dacă vrem ca să nu rămânem cu totulul îndărăt celorlalte popoare din patrie, cari mai luminate fiind, ni-au dat de mult pe dinainte și ne-au întrecut în toată privința ajungând la vază, la avere și bunăstare. Doar' totii cunoașteți vechea zicală: „*ai carte, ai parte, n'ai carte, n'ai parte*”, și știți bine, că și la cătănie nici măcar de „*fraiter*” (frunț) nu poate încape cineva fără puțină carte și învățătură.

De aceea vă sfătuesc din toată inima, să iubiți biserica, să iubiți școala cât veți trăi, căci acestea amândouă așezăminte, sfinte sunt pentru noi.

Iubirea aceasta însă să o arătați și să o dovediti prin fapte și când va fi de lipsă și va cere trebuința, prin jertfe chiar, căci acestea nici odată nu pot fi prea mari atunci, când e vorba de lege și limbă, de păstrarea comorilor noastre celor mai scumpe, veți arăta și veți dovedi iubirea voastră față de biserică și față de școală și prin aceea, dacă veți da cinstea cuvenită preotului și învățătorului din satul vostru și veți asculta întotdeauna cu dragă inimă de sfaturile înțelepte și de povețele lor binevoitoare.

d) Iubirea de vecini.

Dar' să cinstiți și să iubiți și pe vecinii voștri, căci la aceasta vă îndatorează însuși Domnul nostru Isus Christos prin cuvintele: „*Să iubești pe deaproapele tău, ca pe tine însuși*”. (Mat. c. XXII, v. 37.)

Unde va fi iubirea adevărată creștinească, acolo negreșit, că va domni pacea și bunaînțelegere, de care neamul nostru mult cercat are atâta nevoie, atâta lipsă, ca să poată propăși, ca să poată înainta în cele bune și folositoare, și ca să-și poată croi o soarte mai vrednică de el.

Lozinca voastră să fie: „*unul pentru toți — și toți pentru unul*” și atunci puteți privi cu nădejde în viitor și cu încredere la ziua de mâine.

e) Sărquintă, cumpăt și cruțare.

Vă sfătuesc mai departe iubitorilor mei, să fiți muncitori și iubitori de lucru, să fiți cu cumpăt la mâncare și beaură, ear îmbrăcămintea să fie potrivită stărei și averei voastre. Fiți cruțători, punând din prisosul agonisirii voastre din când în când la o parte câte un ban alb pentru zile negre, căci numai așa veți putea rămânea stăpâni pe moșioara, ce o veți moșteni cândva dela părinți.

f) Păstrarea onoarei.

Un singur lucru mai vreau încă să vi-l pun la inimă și anume: Să țineți la cinste și la omenie, și să grijiti întotdeauna de numele vostru

Limba noastră românească...*)

O dulce limbă 'n doina ta
Răsune tot >Cuvântul<,
Căci morți de-om fi, tot nu te-om da!
Ci cu strămoșii ne-om scula:
Ca să vestim mărirea ta
Peste tot pământul!

Tu ești odorul nostru sfânt
Și 'n Dumnezeu >Credința<
Tu 'n suflet, inimă și 'n gând,
Stăpâna noastră... pe pământ
Și 'n ceriuri biruința!

Divină ești vecinic trăind
O lume și-se 'nchină...
Și-ai tăi archangheli zbor luptând
Prin negre veacuri strălucind
In raza la latină...

Adesea cânti duios, cu dor
Menirea ta înaltă,
Când vezi pe cerul nost' un nor
In sfântul tău matern amor
De noi ești îngrijată?

Când te-asupresc... detunător
Tu fă ca să rasune...
Prin glasul tău învingător
Peste-a lumii roman popor
Gloriosul tău renume!

Căci martori vii dumnezeiești
Ai pecetluit odată...
In piepturi late românești,
In sfinte cărți bisericești
Și 'n munții noștri de piatră!

Iar pe strămoșii noștri titani
'Narmat-ai cu >Cuvântul<
Și-aproape 'n două mii de ani,
Luptând c'o lume de dușmani
Invins'au tot pământul!

Moșia noastră 'n lung și 'n lat
Prin murmur de izvoară
Șoptește-un cântec minunat:
>Că glia lei s'a îngrășat
Din sânge de popoară!<

>De mii de ori s'au conjurat
>Dușmani să te robiască...
>Dar noi în sânge i-am scaldat
>Prohodul lor noi l'am cântat
In limba românească!<

>Că munți și codrii pe la noi
>In ecou și-se 'nchină
>Că tu cânti doina lângă boi,

>Pe câmpii verzi pe lângă oi,
O, limba mea română!

>Strămoșii noștri, pe vremea lor
>Când vreau să te răpiască:
>Din sapă, furcă și topor,
Din fer de plug dela ogor
Trimiteau fulger trăznitor
In ceata păgânească!

>Grădini cu flori și lunci, cu dor
>Te leagănă pe brață:
>Tu ești >Cuvântul< ziditor
>Rostit de-a lumii Ținător
Și Dătător de viață!

>Tu la jertfelnici preamărești
>A ceriului țarie
>Impărăteasă ce domnești
>In sfinte-altare creștinești
>Și 'n inimile românești
In veci, Mărire ție!<

De aceea 'n scumpă limba mea
Răsune tot >Cuvântul< —
Căci morți de-om fi tot nu te-om da
Ci cu strămoșii ne-om scula
Ca să vestim mărirea ta
Peste tot pământul!

Timișoara, 1907.

I. Rodina.

Dedicație.

Printului A. B.

Măria ta un biet voinic
Ți-aduce azi cântare
Ascultă glasul lui duios —
Viăstar de viță mare.

Am fost un biet copil sărman
Pe-o lume 'nstrăinată,
Tu m'ai luat sub scutul tău
Intocmai ca un tată.

De-aceia astăzi îmi aduc
De toate eu aminte
Și cerul știe gândul meu
Și ruga mea ferbinte.

S'ajungi, Măria Ta, tot sus,
Precum ți-au fost străbunii,
In veci pe fruntea Ta să stea
Podoabele cununii.

De spada Ta însângerat
Dușmanul să se plece
Biruitor eu să te văd
Prin lupte cum vei trece.

Și 'n veci de jos să Te slăvesc
Cu cântece senine,
Căci mi-ai fost cel mai tare scut
Și voitor de bine.

Nicolae Stoica.

*) Dăm loc versurilor de mai sus pentru cuprinsul lor de sentimente avântate, pe cari autorul le numește în comitiva sa: „sacre schinte ale mării dulci noastre limbi”.

cel bun, ca de lumina ochilor voștri, căci omul fără cinste și fără omenie, pe care nu-l mai creștează, nu-l mai bagă în seamă nimenea, nu mai poate avea plăcere și bucurie de viața lui, de oare-ce unul ca atare e ca și pierdut pentru omenime, e ca un mort între cei vii.

Ostașul cu deosebire ține foarte mult la onoare, la cinste, căci *statul militar* e doar un *stat de onoare*, ear voi, chiar și după trecerea voastră în starea civilă, nu încetați cu totul de a fi ostași, căci rămâneți ostași în rezervă, cari la caz de lipsă, când sunt chemați, au să între fără amănare sub arme; deci cu atât mai vărtos să țineți și de aci încolo la onoare, la cinste și la omenie, căci onoarea peste tot e o avuție tot atât de scumpă pentru noi, întocmai ca și viața noastră.

*

În sfârșit iubiților mei, vă doresc turtura să umbrați în pace și să vă întoarceți sănătoși de pe câmpul de manevre, unii la vetrele părintești, ear alții la garnizoana voastră.

Binecuvântarea, darul și ajutorul lui Dumnezeu să fie cu voi cu toții, și să vă însoțească pe toate cărările vieții voastre. Amin!

Reuniunea înv. gr. cat. din jurul Gherlei.

In ajunul adunării generale.

De lângă Someș, 28/VII. 1907.

Suntem pe pragul adunării generale a Reuniunii noastre învățătoresci, când toate afacerile de alt interes ar trebui să le punem ad acta și să medităm puțin timp și asupra acestei Reuniuni, pe care o am înființat cu atâta entuziasm noi și antecesorii noștri încă înainte de aceasta cu 27 ani, pentru înaintarea învățământului școlastic, în care calitate o susținem după modestele noastre puteri din obolul nostru contribuabil în fiecare an.

Dacă Reuniunea noastră s'a înființat pentru înaintarea învățământului școlastic, să vedem, ce activitate a dezvoltat ca atare în decursul celor mai trei decenii de ani, de când există ea și încât și-a ajuns scopul față de membri săi (azi în număr de vreo 200), doritori de înaintare și viguroși de luptă în agrul culturii neamului nostru și a binelui obștesc.

Știu cu toții, că Reuniunea noastră amăsurat scopului ei (vezi stat. Reun. §. 1), ca să înainteze învățământul școlastic, în fiecare an a ținut câte-o conferință sau adunare generală, unde s'au tractat multe chestii bune din sfera noastră de activitate și s'a năzuit, ca fiecare membru să cetească câte-o foaie școlastică, numai ca membrii săi să stea în curentul dezvoltării învățământului respectiv.

Nu pot trece însă cu vederea, fără ca să nu accentuez ceva față de acest punct, încât privește adunarea generală, care în multe rânduri a fost atât de rău cercetată, încât din unele tracte sau Reuniuni-filiale absentau membrii cu desăvârșire (dar nu din vina lor, ci mai cu samă din lipsa diurnelor recerute și neîmplinirea concluziilor luate la adun. gen. de comitetul central); ceea ce compromitea întreaga adunare. Ar fi de dorit, ca în aceste privințe să se ia măsurile necesare, ca astfel de iregularități să nu se repeteze mai mult.

Tot așa stăm și cu foaia școlastică, din care a apărut în centrul Reun. noastre până acuma »Școala populară« și »Pedagogia română«, pe cari indolența mai multor învățători nepătrunși de chemarea lor (iar față de »Ped. rom.« și lipsa de tactică corespuzătoare din partea Redacțiunii), în scurt timp le așeză sub carantină una după alta, rămânând astfel vasta noastră Reun. fără de nici o foaie de acest soi. Dar aceasta dificultate nu se poate îndrepta? Eu așa cred, că da, numai să se caute mijlocul potrivit (v. »Gaz. Trans.« Nr. 4 și 25 ex 1907).

Ce să mai zic apoi față de prevederea membrilor Reun. cu cărțile pedagogice recerute, cari încă se țin de programa Reun. noastre (v. stat. Reun. §. 2. lit. a.) și de cari știu pozitiv, că se puteau elabora din partea ei (dispunând de forța suficientă). Durere însă, căci în loc ca în privința aceasta să arătăm lucruri concrete, am tot amânat treaba din an în an, așa încât azi suntem siliți a ne folosi de manuale elaborate de autori străini, atât la preparandia din Gherla, cât și în școlăle elementare, fără ca să ne putem mândri, barem cu o carte făcută de noi.

Mai departe știu, cumcă Reun. noastră în raport cu starea ei materială a înființat o bibliotecă destul de frumoasă constatată din cele mai bune opere pedagogice, de care s'au folosit mulți învăță-

tori (și 'n special elevii dela preparandia gr. cat. din Gherla), interesați de dorul emancipării lor, la ținta designată, ce conduce la perfecțiune. Durere numai, că aci biblioteca aceasta e atât de neglijată, încât te distingezi dacă privești la ea: fiind în cea mai mare disordine și opurile cele mai prețioase lipsind cu totul, ceea ce provine din lipsa protocoloalelor recerute la manipularea și ținerea în evidență a bibliotecii.

Referitor la acest punct am de notat încă următoarele: Având în vedere Reun. gen. scopul sublim, ce-l intenționează prin biblioteca noastră, ca să înainteze membrii săi pe terenul instrucțiunii școlastice, trebuie să insistăm cu toții pe lângă biroul Reun. noastre, ca să îndrepte starea întolereabilă de astăzi a bibliotecii noastre; și apoi, să împartă biblioteca aceasta între Reuniunile filiale, sau în alt mod să înființeze atari biblioteci în centrele Reun. filiale, eventual să exopereze dela ministerul de culte și instruct. publică, expedarea gratuită pe calea poștală a opurilor pedagogice, dorite de cutare membru spre cutare dela biblioteca Reun. generale, pentru că:

Până când biblioteca noastră se păstrează numai în centrul Reun. gen. (să fie cât de măreață sau aleasă aceea biblioteca) nu să poate întrebuița după merit, decât în casuri foarte rari; ba membrii îndepărtați de ea nu să pot împărtăși de loc în cutare opurile sale, conform scopului pentru care s'a înființat (v. §. 2 b.)

Dacă s'ar face reforma recerută, față de folosința bibliotecii noastre după modalitatea citată mai sus, atunci li-s'ar da cu mult mai bună ocaziune membrilor Reuniunii, ca să se împărtășească de folosul bibliotecii lor; ba pot zice, că n'ar lipsi nici un membru, care să nu-și ducă spre cutare baremi un op în fle-care an; ceea-ce încă ar arăta oare-care progres față de starea reproșabilă de astăzi.

În urmă știu și aceea cumcă Reun. noastră amăsurat împrejurărilor ei, a premiat pe învățătorii cei mai distinși și sărguincioși pe terenul învățământului școlastic; ceea-ce dă impuls, ca și alții să se năzuiască a face asemenea în meritul scopului nostru, la care cu dragoste trebuie să ținăm cu toții. Tot de acest punct se ține și ajutorarea membrilor săraci (v. §. 2 c.), care împrejurare e trecută cu totul din vederea comit. central.

Deci fie-mi permis a face unele reflexiuni și față de acest punct, din care (abstrăgând dela convingerea mea), — conform informațiilor ce le-am primit din mai multe părți — rezultă cum că din partea Reun. noastre n'a fost nici un membru sărac. Sau da? Mi-ar plăcea să știu, cari sunt acei membri pe cari i-a ajutat Reun. noastră, căci eu — deși sum de mai mulți ani membru al Reun. din chestiune și'n continuu i-am urmărit cu atențiune toată activitatea sa — nu cunosc să se fi ivit nici un caz de acesta.

Recunosc însă cu toată sinceritatea, că premile destinate pentru elaboratele incurse la biroul Reun. noastre (pe baza concurselor respective), totdeauna s'au distribuit după recerintă, dar procedura, care se observă la criticarea până la extrem a elaboratelor, nici de cum nu se unește cu principiul metodic al pedagogiei moderne; cu atât mai vărtos e lucru regretabil, că elaboratele după criticare nu se redau autorilor lor (ca văzându-și și erorile efeptuite prin critică, cu altă ocaziune să le poată încunjura), ci să aruncă de cătră comit. respectiv în toate părțile, ca și un obiect fără valoare, ce de multe ori dispare cu totul, așa încât în urmă nici umbra nu i-se vede.

Iată pe scurt activitatea Reun. noastre gr. cat. din jur. Gherlei, dezvoltată în decurs de 27 ani, din care se poate convinge fie-cine într-un cât și-a ajuns frumosul scop, ce i-s'a destinat din partea noastră, ca să ne conducă la lumina adevărului, cu care să putem înainta învățământul școlastic. Drept aceea cu ocaziunea adunării proxime, când va fi și restaurarea comit. central, trebuie să ne alegem atari oficiali în fruntea Reun. noastre, cu cari să putem dovedi mai mult progres în viitor.

Someșanul.

Producțiuni și petreceri.

Inteligența română din Ciceu-Cristur (Csicsókeresztúr) și jur are onoarea a vă invita la petrecerea de vară, ce o va aranja în 4 August 1907 sub scut sigur. Inceputul la 7 oare seara. Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr. cat. din loc. Oferte marinimoase să primesc cu mulțumită și să vor publica.

Comitetul aranjator: Georgiu Isaiu, preot, președinte; Valeriu Deacu, preot, v.-președinte I.; Ioan Popu, preot, v.-președinte II.; Procopiu Motântan, preot, secretar I.; Ioan Hales, preot, secretar II.;

Vasilie Monășturean, inv. pens., cassar; Iuliu Mureșan, inv. controlor. Membrii în comitet: Teologii, juniunea academică, învățătorii și studenții români din jurul Ciceu-Cristurului.

Tinerimea română din Mureș-Gheja și jur vă invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Dumineca în 11 Aug. st. n. 1907. în școala gr. cat. din loc. Inceputul la 7½ oare seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 fil., de familie până la 3 membri 4 c. Venitul curat este destinat în favorul școalei gr. cat. din loc. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică, (adresa: Ioan Deac preot Marosgeze up. Marosludas.)

„Concordia“ Reuniunea gr. cat. de cântări din Oravița-română, aranjează o producțiune Vineri la 2 August st. n. 1907 (sf. Profet Ilie), în grădina „Coroana ungară“ din Oravița montană, sub conducerea d-lui Ioan Bogdan inv., cu următorul program: 1. A. Popovici: „Răsunetul văilor“ cor. bărbătesc; 2. Kárrasz: „Frumoasă copilă“ cor. micst; 3. T. Pan: „Povestea vorbei“ predată de d-l Pavel Sarmăș; 4. C. G. Porumbescu: „A trecut iarna“ cor. bărbătesc; 5. I. Mureșan: a) „Dorul meu“, b) „Neică Neiculică“ cor. micst; 6. I. Millo: „Crâșnicul întors dela pomană“ cantonetă cu cântene într'un act, predată de d-l Pavel Sarmăș; 7. A. Secuens: „Codrule-Codruțule“ cor. bărbătesc. După producțiune urmează joc. Inceputul la 8½ oare seara.

Tinerimea română din Lăpușul-unguresc și jur invită la petrecerea cu joc ce o aranjează în Lăpușul-unguresc în sala hotelului Gentea la 2 August 1907. Venitul curat e destinat în favorul bisericii române gr. cat. din Lăpușul-unguresc. Suprasolviri să primesc cu mulțumită și să vor cuita pe cale ziaristică.

Comitetul; Dr. Ioan Oltean, președinte; Alesandru Pop, Vasilia Botha, vice-presidenți; Aurel Pop, Aurel Bărbos, secretari; Alesandru Maxim, Valer Șovrea, maiordomi; Ioan Petrut, cassar; Cornel Buzura, Victor Avram, controlori și încă 28 membri.

Societatea meseriașilor din Blaj invită la petrecerea de vară, care va avea loc Duminecă în 4 August n. 1907, în „Grădina Comșa din Veză“, iar la caz de ploaie în sala otelului „Univers“. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., familia de 3 membrii 2 coroane; dela 3 în sus 3 coroane. Inceputul la 4 oare d. a. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Comitetul aranjator: Gavril Precup, president; A. Trifan, v.-presid.; D. Trifan, cassar; Aug. Gruțița, secretar și încă 17 membrii în comitet.

ULTIME STIRI.

Viena, 1 August. Regele Eduard va sosi în dimineața zilei de 15 August la Ischl, unde va rămâne câteva ore. El va lua parte acolo la un dineu familiar și la o plimbare. După amiază își va continua călătoria la Carlsbad. Ambasadorul Angliei la Viena, care se află actualmente la proprietatea sa de lângă Klagenfurt, va pleca la 15 August la Marienbad pentru a asista la sosirea regelui.

Carlovăț, 1 August. Maj. Sa a însărcinat pe comandantul corpului de armată, Gerba, să-l reprezinte la funeraliile patriarhului Brancovici. Între condolențele sosite se află una și din partea regelui Petru al Sârbiei. La obducțiunea corpului patriarhului s'a constatat că nu e nici o urmă de sinucidere.

București, 1 August. La ministerul domeniilor se face o revizuire a loturilor vândute la țărani din moșiile statului. Se urmărește a se ști câte din loturile vândute sunt muncite de posesori și câte au fost instrăinate prin arendare. Se crede că guvernul va veni cu o lege prin care să fie deposedați acei țărani, cari nu muncesc singuri loturile de la stat, ear loturile ce vor deveni astfel libere să fie date la țărani, cari sunt lipsiți cu desăvârșire de pământ.

Körmöczbanya, 1 August. O rupere teribilă de nori a inundat orașul și a nimicit întreaga recoltă.

București, 1 August. Ofițerii japonezi, cari se află de câteva zile în București, s'au înapoiat eri seară în Capitală, venind dela Sinaia. Astăzi vor azista, pe câmpul Cotrocenilor, la exerciții și lupte executate de trupe de infanterie, cavalerie și artilerie. În vederea acelor exerciții și lupte au fost chemate în Capitală bat. 9 vânători dela Ploești și bat. 2 vânători dela Costești. După exerciții și lupte, trupele vor defila înaintea d-lui ministru de războiu, care va însoți pe ofițerii japonezi. La orele 4 d. a. va fi o recepție militară la cercul militar din calea Victoriei, la care vor azista toți ofițerii aflați în garnizoană. La oarele 8 seara, d-l general Averescu va oferi un prânz de gală ofițerilor japonezi, la care vor fi invitați și ofițerii generali și cei superiori, comandanți de corpuri de trupă, din garnizoană. Muzicile militare ale reg. 6 Mihaiu-Viteazul și 4 Ilfov 21 vor cânta imnul japonez la cercul militar și acasă la d-l general Averescu. — Cor.

Roma, 1 August. După conziliul de ministri de eri primul ministru Giolitti a avut o lungă convorbire cu ministrul de externe Tittoni. Se înțelege că a fost vorba de întvederea de la Desio, de călătoria lui Tittoni în Austria și de vizita lui la împăratul Francisc Iosif. Tittoni a fost apoi primit în audiență la rege. Se asigura că ministrul de externe va întoarce vizita în Austria în automobil.

Haga, 1 August. Eri a avut loc punerea pietrei fundamentale a palatului păcii, fondat de către Carnegie. Au asistat toți membrii conferinței, demnitarii curții, ministrii, președintele Nelidow.

Berlin, 1 Aug. Din Petersburg se anunță: Intrevederea dintre țar și împăratul Wilhelm este obiectul unor vii desbateri. Chestiunea a devenit însemnată prin faptul că ambasadorul Germaniei la Petersburg a vizitat pe ministrul Isvolski, interesându-se de amănuntele acestei întrevederi. Cercurile din Petersburg sunt neliniștite de întrevederea dintre împăratul Wilhelm și regele Eduard, temându-se că această întrevedere va avea o influință rea asupra raporturilor dintre Rusia și Anglia. Ziua plecării țarului nu s'a stabilit încă, dar e probabil că va avea loc Joi sau Vineri pe yachtul „Standard“. Sâmbătă sau Duminecă țarul se va întâlni cu împăratul Wilhelm. Țarul nu va fi însoțit în această călătorie de nici un membru al familiei sale. Escursiunea familiei țarului în apele Finlandei a fost amânată pentru 15 August. „Frankfurter Zeitung“ află din Petersburg că întrevederea dintre țar și împăratul Wilhelm la Swinemünde va dura 4 zile.

Odesa, 1 August. Eri în timpul înmormântării unui polițist asasinat membrii ligei adevăraților bărbătuși au tras focuri asupra caselor evreești. Soldații intervenind au fost primiți cu focuri de revolver. Sunt mai mulți răniți.

Londra, 1 August. În teatrul Palace din Gloucester, în care se află actualmente o menagerie, a avut loc o mare nenorocire. Funcționarul Joseph Hasselman a fost sfâșiat de o leoaică, aparținând imblânzitoarei Ella. În lipsa imblânzitoarei Hasselman a încercat să gonească fiara dintr'o cușcă într'alta. Leoaica reuși să iasă din cușcă și sărind asupra lui Hasselman îl sfâșie în bucăți. Directorul și servitorii sărind într'ajutor, găsiră fiara într'o garderobă, de unde numai cu mare greutate putu fi readusă în cușcă. Hasselman a murit după câteva minute.

Reuniunea

Invățătorilor români gr. cat. din arhidieceză

De lângă Mureș, Iunie, 1907.

Despărțământul „Fărăgău“ (Câmpia) și-a ținut adunarea sa de toamnă în comuna Milășel. Prezenți 7, absenți 11 membri.

Lecție practică din Geografie a ținut Octavian Manu, cantor-învățător în localitate despre subiectul: Podeiul sud-estic și a dizertat tot dânsul: „Despre beție“.

Este bătător la ochi, că membrii absenți întrec cu mult pe cei prezenți! În raportul comitetului central nu se amintesc dispozițiunile biroului central, care le-a întreprins, ca cei absenți — 11 la număr — să fie din partea superiorității concernente pedepși pentru inderința, ba neglijința lor, arătată față de cercetarea adunărilor despărțământale: nu să indice nici aceia, cum că câți parochi ca directori școlari din districtul Fărăgăului au participat la adunarea despărțământului? Ba nici aceia nu se spune, că oare protopopul tractului, în calitate de inspector confesional districtual fost-a de față? sau baremi delegatul oficiului protopopesco?

Procesul verbal al adunării de primăvară lipsește. Ne-ar deobliga foarte mult președintele despărțământului, sau alți colegi din acel district, când ar da o deslușire despre starea lucrului, răspunzând la întrebările indicate; ca așa să nu rămână, ca o pată pe toți învățătorii din acel despărțământ presupunerea, cumcă adunările prescrite în statutele noastre, aprobate dela locurile superioare competente nu să observă cu strictețea recepută. Oare oficiul protopopesco făcut-a arătare oficioasă la superioritatea noastră școlară pentru neținerea adunării de primăvară? și oare dela P. ven. conzistorul din Blaș ce dispozițiuni s'au emis pentru curmarea răului?

Despărțământul „Fărăgău“ are 18 membri ordinari, învățători; după ce despărțământul acesta număra 21 învățători, trei dintre ei nici nu s'au înscris până acum de membrii ai reuniunii noastre. A administrat în tot decursul anului espirat ca facșă dela membrii ordinari numai 45 cor. 78 fileri. Nu să poate lăuda cu nici un membru fondator, ba dintre 15 parochi ai districtului nici unul n'a ținut pe învățătorii de acolo demni, ca să se înscrie baremi în șirul membrilor ordinari, la ce fi îndreptățește dispozițiunile statutare, ca în calitate de directori școlastici locali li concede, ca să se înscrie de membrii ordinari.

Tot în asta privință așteptăm dela colegii învățători de acolo deslușiri, ca publicul cetitor interesat în afacere să cunoască răul dela rădăcină, că cine poartă vina, că un despărțământ cu atâția învățători culți și bine situați materialicește nu face progres, ba stagnează cu totul și nu corăspunde așteptărilor publicului. Trebuie să se facă odată lumină, sau dacă dintre învățători nu s'ar afla nici unul, care să scrie, ceace eu nu cred, atunci așteptăm lămurire de lipsă dela un neînvățător; precum a făcut-o asta nu zelos oaspe într'o corespondență de pe Săcaș în numărul 27 de Duminecă a „Gazetei Transilvaniei“ despre necorectitățile aflate în adunarea despărțământului „Sebeș“ ținută în comuna Doștat.

Mureșanul.

Istoria albinei și rolul ei în economie și educațiunea poporului.

Din prelegerea teoretică, ținută de Ioan Aron învățător și director i. p. la cursul de stupărit deschis de comitetul despărțământului I. Brașov al „Asociațiunii“ în zilele de 24, 25 și 26 Iunie 1907 în Brașov.

II.

Rolul albinei în economie.

— Urmare. —

Este în deobște cunoscut că poporul român se ocupă în general cu economia de câmp, cu economia de vite și în parte și cu grădinaritul. Pentru ca munca cultivătorului să aibă un rezultat bun, e neapărat de lipsă ca cultivătorul să cunoască bine natura obiectului cu care se ocupă. Așa d. e. economul de pământ trebuie să cunoască bine calitatea pământului și a săminței ce bagă în pământul bine preparat pentru sămănat: economul de vite să cunoască natura și soiul vitelor

sale, modul de cultură al lor, precum și calitatea pășunii și a nutrețului, ce le dă ca nutremânt; iară grădinarului, pe lângă cunoașterea calității pământului și modul de preparare a lui pentru plantele ce voiește a sămăna sau sădi întrânsul, i se mai recere ca el să cunoască din fundament vieța, prăsirea și modul de reproducere a plantelor s. m. d.

Ca susnumiții rami de economie, cu cari am amintit că se ocupă poporul nostru în general, să poată da rezultate bune, e necesar ca economii nostri, pe lângă economia lor, să îmbrățoseze și să cultive încă un ram de economie, care este stupăritul. Stupăritul pe lângă foloasele ce ne dă în miere și ceară, cel dintâiu ca nutremânt nestimat pentru om, iar cel din urmă ca articol mult căutat în negoț, mai aduce economilor și foloase considerabile în purtarea economiei lor.

Ca să probăm că acesti ram de cultură economică sunt strâns legați unii de alții, trebuie să cunoaștem vieța, natura plantelor, precum și veața, adică natura albinelor. O parte însemnată dintre plante nu s'ar putea reproduce dacă florile lor nu ar fi vizitate de albine și iarăși albinele fără florile plantelor, e în deobște cunoscut, nu ar putea exista, fiindcă nu ar avea de unde să-și strângă nutrimentul pentru existență. Sunt unele plante cari au sămânța bărbătească în flori deosebită de floarea feminină, menită pentru reproducere, adică pentru producerea fructului (sămânței). Așa d. e. la vița de castraveți, luboi (bostani) florile femine să află pe viță mai departe de floarea masculină și tot așa și la cucuruz (păpușoiu) etc., ear la alte plante aflăm sămânța bărbătească pe alți indivizi de acelaș soi de plantă d. e. la cânepă. Aci sămânța bărbătească se află pe cânepa numită cânepă de vară, pe când organele femine de reproducere, menite pentru producerea sămânței, se află pe cânepa așa numită de toamnă. Mijlocitorii de fructificare pentru aceste plante sunt: vântul și insectele.

Așa dară dacă nu ar fi unele insecte și cu deosebire albinele, cari mijlocesc fructificarea plantelor prin polenul luat pe picioarele și pe perisorii corpului lor de pe florile masculine și trasmis în florile femine, cu ocaziunea strângerei sucului dulce (nectarului) din flori, foarte multe plante nu ar da rod. Chiar și florile, unde sămânța masculină (polenul) să află pe aceiaș floare cu vasele femine de reproducere, prin vizitarea albinelor pentru strângerea polenului și a nectarului din floare, fructificarea floarei se face mai ușor. Albina cu tromba (limba) ei desface părțile interne învălitate ale floarei, irită și pune în circulațiune suc din plantă ca cu o pompă, iar când nectarul se află în floare prea în abundență mare, așa încât părțile de reproducere a le plantei, cum am zice, sunt în primejdie de a se îneca în mulțimea nectarului grămădit în floare, și prin aceasta impedează a se putea împreuna pentru fructificare, vine albinița și linge (suge) nectarul, pentru a-l căra în coșnița stupului, și astfel ea înlesnește și face posibilă fructificarea floarei.

Că acest insect — albina — e în economie de o importanță netăgăduită ne poate servi esperința făcută de marele naturalist englez Darwin. Acest naturalist a acoperit 20 bucăți de tufe de trifoiu alb cu o rețea, prin care nu putea străbate albinele, pe când alte 100 tufe le

au lăsat libere, pentru a fi cercetate de albine. La timpul seu Darwin a constatat, că florile din cele 20 tufe acoperite de el au rămas toate ne-fructificate, adică nu au produs nici o sămânță, pe când din cele 100 tufe libere, în nemijlocita apropiere a celor dintâiu, a produs la olaltă 2290 fire de sămânță.

H. C. Gobard din Dijon ne spune, că pe moșia tatălui său, de un șir îndelungat de ani, pomii nu rodeau, și că instalând acolo o stupină cu vr'o câteva ulee, pomii au dat roadă înbelșugată. Poetul Virgil, carele a trăit acum vr'o 2000 ani, ne istorisește, că pe insula Sicilia viețuia un om bătrân, carele avea o moșioară, carea nici ca loc de pășune, nici ca agru și nici ca vie nu i se renta, pe lângă toată munca ce-și da bietul bătrân cu cultivarea ei. Acest bătrân, după experiințele triste făcute cu pământul de pe moșia sa, s'a hotărât a se ocupa și cu stupăritul. În scurt timp, după introducerea albinelor în economia sa, bătrânul nostru observă că agrii, pășunea și via se îmbunătățesc din zi în zi tot mai mult și-i dau roade înbelșugate, așa că el când venia seara acasă dela muncă, se odihnia în căsuța sa mulțămit, după ce-și lua cina pregătită din abundență. Bătrânul, de când avea pe moșia sa albine, se afla atât de fericit în moșioara sa, încât această fericire nu o ar fi schimbat cu strălucirea și bogăția unui rege. Dinaintea căsuței sale se întindeau șiruri de peri și de pruni frumoși și încărcăți cu fructe alese și gustoase. În grădina lui se aflau primăvara cei dintâi trandafiri, iară toamna cele dintâiu poame coapte.

Folosul ce-l aduce stupăritul agronomului, ni-l pntem calcula în modul următor: Ne închipuim că într'un stup mijlociu sunt cam 20 mii de albine. Dacă socotim că, din acest stup, într'o zi, în care recolta de miere ar fi numai mijlocie, ies la minută câte 80 albine, ne dă în 10 ore din zi — cam cât timp pot ele sbura — 48,000 de excursiuni. Și dacă socotim, că la fiecare excursiune, ce o face o albină, ea cercetează cel puțin 50 de flori, rezultă, că toate albinele eșite din stup în decursul zilei au cercetat 2,000.000 de flori. Mai departe dacă socotim, că albinele într'un an au avut 100 zile de sburat, reese că albinele dintr'un singur stup mijlociu au vizitat 200,000.000 flori. Să zicem, că din suma de 200 milioane flori cercetate de albine numai la $\frac{1}{10}$ din ele s'a întâmplat fructificare a avea prin albine, rezultă că un singur stup mijlociu au fructificat într'un an 20,000.000 flori.

Pentru a valora în bani folosul ce-l aduce un stup în economia pământului, să luăm 4000 flori fructificate de albine că ar face numai 1 ban, (1 filer) rezultă, că un singur stup de albine a produs în economie un profit de 50 coroane la an.

E adevărat, că fructificarea florilor în modul arătat o mijlocesc și alte insecte precum: vespii, bondarul etc. însă acestea pe departe nu pot face economilor de pământ acelserviciu, ce-l fac albinele, și acestea din următoarele motive: Vespii, bondarii etc., trăiesc peste earnă singuratici prin crepăturile zidurilor și alte ascunzături. Multe din aceste insecte în decursul ernei se prăpădesc din cauze elementare etc., pe când albinele ernează ca popor în zeci de mii și așa ele îndată cu venirea primăverei și cu ivirea florilor de pomi și alte plante, dintr'un singur stup sbărnaie cu zecile de mii

într'o singură zi pe florile ce să ivesc. Prin urmare și numai din acest punct de vedere poporul nostru ar trebui să aprecieze după vrednicie și să îmbrățoseze cu căldură stupăritul.

(Va urma.)

Mulțămită publică.

D-l G. Belu proprietar în comuna Cartalu, România, de naștere din parohia noastră. Satulung bis. SS. Arhangeli și arătat recunoștința față de locășurile noastre sfinte de cultură, biserică și școală, colectând în folosul lor următoarele sume:

G. Belu 20 lei, G. Oltean 5 lei, Din Corcanu 2 lei, Nae Teodorescu 2 lei, Leonte George 2 lei, G. Cojocariu 2 lei, Ioan Bratu 2 lei, G. Toma 5 lei, Dobre Ionescu 2 lei, Niță Corveanu 2 lei, S. Ursache 1 lei, Toma Ripea 1 lei, C. Nedelcu 50 bani, S. Toma 2 lei, G. Giuglia 1 lei, G. Cazan 2 lei, Nastore N. Toader 3 lei, I. Vasi 50 b., Petra George 2 lei, N. Roșculeț 2 lei, Ioan Toma 1 lei, Cost. Buzaiac 2 lei, G. Șeitan Șiriu 5 lei, D. Cojocariu 2 lei, Neculai N. Giuglea 2 lei, Panait C. Buzoianu 2 lei, Cristea Lemnariu 2 lei, Florea Vulpoi 2 lei, Vas. Munteanu Terpil 2 lei, Rusu Vlad 1 lei, Ioan Pantilimon Popa 20 lei, Iosif Iacob 2 lei, Bartolomei Popa 3 lei, Mihai Raita 2 lei, G. Vasile 2 lei, Din Roșu 1 lei, I. Olteanu 1 lei, Părvu Dia 1 lei, Badea Florescu 2 lei, G. Vineși 5 lei, I. I. Roșș 3 lei suma totală 122. Ear d-nii I. Mandai proprietar în comuna Șireu 60 lei și G. D. Roșca din Siliștra Baeramoioi 20 lei.

Primească atât zelosul colectant cât și toți marinimoșii contributori mulțămिता noastră ferbinte.

Satulung, 1 Iulie 1907.

Pentru comitetul parochial Bis. SS. Arh. Romul Verzea, președinte.

MULTE ȘI DE TOATE.

Țiganul mai mare peste Regiment.

Un țigan fusele luat în armată și se dăduse permanent, cu toate că avea mună văduvă, ca să scape zicea el, mai lesne de beleaua asta.

În primul an, el învăță să scrie și să citească, pentru că fusele băgat în școală împreună cu toți recruții, apoi găsindu-l că e îndemânatec pentru bucătărie, îl făcuse bucătar al regimentului.

Țiganul se simți fericit în acest înalt post în care fusele pus, și el scrisesemamei sale o scrisoare frumoasă, în care îi spunea că e sănătos, că o duce bine cu armata și că a ajuns „mai mare“ peste tot regimentul, că el dă mâncare la toată lumea, că toți ascultă de porunca lui, căci care nu ascultă și nu se supune, el poate să nu-i dea de mâncare și să-l lase să moară de foame. Așa se lăuda țiganul cătră muma sa, și spera să bage în groază cu vestea asta și pe logofatul satului, care are să citească scrisoarea și pe toți ticăloșii din satul lui, cari rădeau de el când era acasă, îl porocleau și din cioră puturoasă nu-l mai scoteau.

Dar mama lui se gândeă: oare așa să fie? A ajuns el, Ion al ei, așa de mare, încât tot regimentul să știe de frica lui?

Și ca femeie simplă și neștiutoare de ce se poate întâmpla în hăle mari orașe, unde se dusele fiul său, socotea: Așa trebuie să fie cum zice el în scrisoare. Că, de! ea nu dădea mâncare la dănciuci ei, cari mai rămăseseră acasă? Și dacă da ea de mâncare la ai ei, oare nu era ea mai mare peste ei? Că cine o întreba pe ea de unde ea mâncarea ce le-o dă? Era treaba ei de unde o lua. Vorba este că dacă ea nu le-ar fi dat mâncare, ei puteau să moară de foame. Așa trebuie să fie și cu Ion al ei!

Și într'o zi de vară a luat'o la drum spre București, ca să meargă să vadă pe fiu-său.

Și pe drum n'o părăsea gândul cum are să fie ea primită de Ion al ei; o să-i iasă în cale; și cum o s'o ducă pe ea într'o hodae mare și frumoasă, și o s'o într'un pat mareț pe perne de puf și pe saltele, în cari să se îngroape cu totul. Și mai ales, ce dă mâncare o să mănânce ea, și cât de bună o să fie mâncarea, ce o să-i dea Ion al ei!

Iar când ajunse la poarta căzărmei unde i-se spusese în scrisoare, că acolo gade Ion al ei, iată că un soldat, cu pușca în mână, încins cu curele multe și late, îi eși în cale și o întreabă pe cine caută.

— Pe Ion al meu îl caut, măncațeaș!
E mai mare peste soldați aici la cazarma asta, se grăbi ca să adoage.
— Mai mare peste soldați... un țigan... se gândi soldatul.
Dar ce grad are? întrebă el?
— Ce grad să aibă, dacă'ți spun că'i mai mare!
— O fi căprar?
— Nu. Mai mare.
— Atunci poate că'i sergent?
— Mai mare, zise bătrâna.
— Că doar n'o fi sublocotenent.
— Ba și mai mare.
Soldatul luă o atitudine respectuoasă și mai zise.
— O fi căpitan, bătrânico?
— Mai mare de cât căpitan maică.
— Atunci o fi domnu colonel Chișeliță Ion, căci Ion zici că-l cheamă.
— Nu-i nici colonel dragu mamei, mai mare de cât colonel.
— Ion... și mai cum fi zice băețului dumitale, mai întreabă soldatul.
— Hapoi pe tat'său îl chema Neagu Ringoace. Aici țiți eu cu i-o fi zicând.
— Ringoace Ion, bucătarul!
Da de ce nu 'mi-ai spus dela început așa fă, babo!
— Așa, maică, bucătar, că el dă măncaș la toți soldații!

POSTA REDACȚIUNEI.

Dr. I. C. I. Am căutat, dar n'am găsit. Adresează-te dep. Dr. Vlad care credem — îți va putea da amănunte. Să-luțări!

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branicea

Vindecarea deplină a bôlelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o oes-tiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rului, ceea-ce fie-care o pôte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu pôte veni în persoană, atunci sê-și de-orie bôla cu deămênuntul și după ce va fi esaminată, va primi desluserile de lipsă și leacurile trebuincioșe pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore puue maroă de răspuns. După încheerea ourei, scrisorile se ard séu la cerere espresă se retrimit.

Un astfel de lecutor și curățitor e institutul special al d-rului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștientositate capetă ori cine (bărbat séu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se ou-rătă sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberază de bôlă și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor țil-nice Dr. Palóc vindecă de ani de țile cu siguranță, repede și din fundament cu me-todul séu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bôlele de besică, de țeve, de testicule, de țira spinărei, de nervi, armările onaniei și ale sifilisului, bôla albă, bôle de sânge, de piele și tôte bôlele ce se țin de organele seculare femeesci. Pen-tru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc de la 10 ore în. a. până la 6 ore séra (Duminecă până la 12 ore la amiaț). Adresa Dr. Palóc, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

La Tipografia și Librăria

A. MUREȘIANU Brașov,

Se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii

noștri de valoare:

Alexandri: „Poesii“ (80 banț porto)	1:50
„Teatru“ I, II, III & . . .	1:50
„Proză“	1:50
Alexandrescu: „Versuri“	1:25
Brătescu: „Nuvele“	1:50
Bolintineanu: „Poesii“	1:50
Cușan: „Poesii“	1:25
Negrui: „Proză“	1:50
Eminescu: „Scrieri politice“ literare	2.—
„Literatura populară“	1:50
Filimon: „Ciocci vechi și noi séu	
ce nasce din piscă sóreci mănâncă	1:30

Constanța Hodoș: „Frumos“	1:50
Ispirescu: „Basme“	1:50
Iorga: „Cuvinte adevărate“	2:50
„Gândiri“	1:50
„Sate și mănăstiri“	2:50
„Némul românesc“	2:50
Gorun: „Taina a șasea“	1:50
Leca: „Poesii“	1:50
„Tainele cerului“	1:50
Pann: „Povestea Vorbei“	1:50
Rosseti: „Intre Capșa și Palat“	
(impresii)	2.—
Scrob: „Roua și Bruma“ (poesii)	
.	1:50
Sadoveanu: „Soimii“	1:50
„Dureri înăbușite“	2.—
„Poveștiri din răsboi“	2.—
„Crășma lui moș Precu“	2.—
Negoescu: „Fabule“	1:21
Delatissima: 100 Basme	2:50
Genlis: „Poveștiri Morale“	1:55
Livescu: „Nu se ouvine“	500.
Bărsan: „Visuri de noroc“ (poesii)	
.	2.—
Chendi: „Preludii“	2:50
Grigorovița: „Chipuri și graiuri din	
Bucovina“	2:50
Teodor: „Din viața marinarului“	1:50
„Rutenisarea Bucovinei“, de un Bu-	
covinean	3:50
Slaviici: „Din Bătrâni“, (narațiune is-	
torică	2:50
„Vatra părășită“ (nuvelă)	2.—
Augustin Paul: „Intre Someș și Prut“	1:50
Jules Brun: „Moșnegul de la munte“	
(roman)	1:50

Caut un fecior (servitor) român

în casă, care să știe serie și ceti.

Petru Popovici, Strada Prundului 21.

[3-8.]

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Iulie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	110.85
Renta de corône ung. 4%	92.50
Impr. căl. fer. ung. în aur 3 1/2%	82.—
Impr. căl. fer. ung. în argint 4%	91.95
Bonuri rurale croate-slavone	95.—
Impr. ung. cu premii	184.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96.95
Renta de argint austr. 4 1/10	96.85
Renta de aur austr. 4%	115.25
Renta de corône austr. 4%	96.90
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	87.—
Losuri din 1860	—
Acții de-ale Bânței ung. de credit 1805 —	
Acții de-ale Bânței austr. de credit	752.25
Acții de-ale Bânței austro-ung.	651.50
Napoleondori	19.11
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240.32 1/2
Paris vista	95.62 1/2
Note italiene	95.30

Un tinăr, care a absolvat cu succes foarte bun o școală specială agronomică (3 ani), două din cele mai importante institute pomologice ale Germaniei și un curs comercial, având o praxă de 3 ani în specialitatea sa, caută un post independent pe o moșie mai mare.

Preferă în deosebi brânșa de pomolog și viticultor.

Posede în scris și în cetit limba română, germană și maghiară.

Oferte cu indicarea salariului a să adresa administrațiunei „Gazetei Transilvaniei.“ (4-5.)

De arândat.

Moara de măcinat

cu două pietre din Bran (Simon) precum și ferestrele venețian de lângă ea, ambe în starea cea mai bună, sunt de arândat dela 1 Nov. 1907 sub condițiuni favorabile.

Doritorii să se adreseze la Nicolae Vlad, în Bran, la banca „Par-simonia.“ (3-5.)

De vânzare

Din cauza îndepărtării din lo-calitate se află, 2 cai, mobilier, va-nă de baie ect.

Spre informare: Strada Mihai-Weiss Nr. 17 etagiul I. la oarele 1/2 12—1/2 1 inaintea — amezii.

2986. 6-8.

Economilor!

Înainte de a lua un împrumut cereți prospect gratuit dela:

„OMNIA“

Întreprindere de credit și comerș în VERSEȚ (Versecz).

Împrumuturi hipotecare cu

4 1/2% — 5 1/2%

pe restimp de 10—70 de ani.

Capitalul restant — sau și nu-mai părți din capital — să poate ori și când replăti. După capitalele replătite nu să mai solvesc camete, deci un împrumut încheiat chiar pe 70 de ani se poate achita d. p. și numai în 10 ani. E consult a lua împrumutul pe durată lungă, căci fiind ratele obligatoare mai mici sunt chiar și în ani cu recolta slabă ușor de solviț, iar în anii cu belșug se pot solvi părți mai mari din capital Prin „OMNIA“ se pot procura și cele mai bune mașini de tre-ierat, precum și ori ce fel de mașini economice și motoare.

Tot la „OMNIA“ se primesc și asigurări de vieată și de inzestrare.

Agenti harnici primim în toate comunele.

Epistolele fără marea pentru răs-puns nu le resolvăm.

Publicațiune.

Pe baza concluzului comitetului parochial de dtto 8 Iulie st. v. 1907 Biserica gr. or. Perșani, protopres-biteratul Făgărașului, arândează Baca de peatră Duminecă în 22 Iulie st. v. a. c. la oarele 2 după prânz în edificiul școalei confesionale din Perșani, pe timp de 3 ani.

Prețul strigărei e satorit în suma de 200 cor.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunei vadiu de 10%. Condițiunile de licitațiune să pot vedea la oficiul parochial.

Perșani, în 11 Iulie st. v. 1907.

Petru Macedon, Pant. Nastea, inv. not. com. paroch președ.

2947.[3-8.]

În 6 zile la AMERICA.

Transport de persoane în TOATE PĂTURILE DIN LUME.

Cereți clarificări și îndrumări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem românește.

FALK et Comp.

Secția românească.

Hamburg.

Strada Raboisen Nr. 30.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și țerguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprindând rugăciuni de dimineață și de séra, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acésta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Ro-mânilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pôte căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț forte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și au-rită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și in-chietóre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea și po-dobă mai mare	3.10
„ „ „ cu încheietóre	1.80	Vindătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	
„ „ „ ou cadriu argintat și încheietóre	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugă-ciune“ întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca ou aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprin-dând asemenea tôte rugăciunile noastre folositoare ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

În pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxosă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mu-reșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vândătorii.

Cântarea înaltă sufletul!

George Dima: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acéstu mă-estru al muzicei au apărut la H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit!

În acéiași librărie este un sortiment bogat de cărți literare ro-mânești, de utensilii pentru scris și desemn, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

(2805,16-52.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana” dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață”), de *Tunaruș din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei” cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se pöte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Zilnic cafea prăjită proaspătă

la

J. L. & A. HESSHAIMER

din prăjitoria proprie de cafea.

(1-6.)

☛ Cafea prăjită, cafea măcinată, cafea turcească. ☛

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906		1907	
15 Iulie.		7 Iulie.	14 Iulie.
A c t i v			
102.244,517	72354517 Reser. metal. aur 78666949 29890000 „ Trate aur 33595000	112.439,475	112.261,949
1.706,325	Argint și diverse monede	1.530,693	1.474,590
52.118,273	Portofoliu Român și străin.	70.268,708	72.501,130
28.934,325	*Impr. contra efec. publice 10272050 „ „ „ in cont-corent 22446711	33.222,130	32.718,761
11.999,924	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
14.801,390	Efectele fondului de rezervă	15.806,084	15.806,084
2.908,324	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.253,121	3.253,121
5.767,325	Imobile	5.891,464	5.893,139
603,554	Mobilier și Mașini de Imprimerie	637,682	637,859
189,799	Cheltueli de Administrațiune	92,004	176,050
97.890,425	Depozite libere	108.611,134	109.438,474
12.029,536	Compturi-curente	26.948,712	22.439,280
25.633,796	Compturi de valori	23.189,207	24.469,105
356.827,513		413.890,338	413.069,466
P a s i v			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
21.373,442	Fond de rezervă	23.051,453	23.051,453
3.222,588	Fondul amortis. imob. și material	3.473,646	3.473,646
222.556,580	Bilete de Bancă în circulațiune	264.604,260	262.884,940
1.646,498	Profituri și pierderi	2.077,070	2.077,070
137,980	Dobânzi și beneficii diverse	72,775	143,883
97.890,425	Depozite de retras	108.611,134	109.438,474
356.827,513	Scomptul 5% * Dobânda 5%.	413.890,338	413.069,466

M A R E
asortiment de aparate fotograficeși articoli necesarii la
fotografii

cu prețuri foarte ieftine recomandă

Med. Droguerie

C. H. NEUSTÄDTER,
BRAȘOV,

Strada Porții nr. 15.

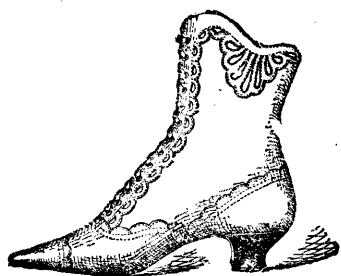
Trimiteri cu posta în fiecare zi.

Magazin de încălțăminte

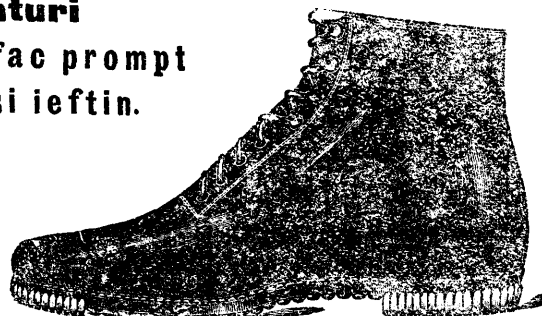
ALFRED IPSEN

Brașov, Strada Vămei 36, vis-à-vis de Cafeneana Transilvania
(Halta Tramvaiului.)Mare assortiment și deposit bogat de Ghete pentru stradă,
Sport, de lucru și de lux, potrivite după picior și cu prețuri
foarte ieftine.Specialitate: Ghete fine cu sic lucrute după măsura
și metod ortopedic. — La comande de
afară ajunge trimiterea unei ghete vechi ca măsură.

Reparaturi

se fac prompt
și ieftin.

(2817,17-4)

AVIS.

Dacă vrei să cumperi ori să vinzi iute și discret în
piață sau în provincie

o realitate sau negoț

de orice soi, hotel, vilă, ospătărie, moșie, cărămidărie, sana-
toriu etc. etc., și dacă cauți împrumut pe ipotecă sau
participare adresează-te cu încredere la renumita firmă

„Erste Realitäten-Verwaltung“

WIEN, VIII., Albertgasse 30.

Întreprindere de prima clasă, strict reală, culantă, cea mai mare
și specialistă.Reprezentanțe în toate provinciile Austro-Ungariei și în
statele vecine. Reprezentantul general prezent aici în piață.
Cei ce doresc vizita sa gratuită, pentru a vedea realitatea sau
negoțul și a se înțelege, sunt rugați să se înștiințeze numai
decât la adresa de mai sus.

Cea mai mare comunicație de cumpărători între Viena și provincie.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:☛ contra pericolului de incendiu și exploziune, ☛
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

☛ asupra vieții omului ☛

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin
fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața
întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

94,975.294 cor.

Capital asigurat asupra vieții:

9,239.195 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4.295.120-15 c., pt. capitale asig. pe viață 3.760.810-21 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu,
strada Cisnădiei nr. 5 etajul I, curtea I, și priu agenturile principale
din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate
comunele mai mari.

Primul atelier românesc de spălat și călcat în Brașov.

— AVIZ! —

Subscrisa am onoare a aduce la cunoștința On. public din
loc și streinătate, că în atelierul meu de spălat și călcat,

se spală tot felul de haine de vară

pentru Dame, Bărbați și Copii cât de fine, precum și rufărie,
gulere, manșete și altele, asemenea și trusouri pentru mirese cu

Prețuri foarte ieftine.

Rog deci pe On. public a mă cerceta cât mai mult, spre
a se convinge de acurateță și prețurile reduse, ce le fac.

Cu distinsă stimă

Văduva Maria Cacâz,

Strada Măcelarilor Nr. 3.